GÜRCÜSTAN

Qəzet 1921-ci ildən nəşr olunur
გაზეთი 1921 წლიდან იბეჭდება

"საქართველო"
"SAKARTVELO"

Qəzetimiz milli sərvətimizdir
ჩვენი გაზეთი ეროვნული სიმდიდრეა

SAYI 31-32 (13.401)
CÜMƏ 25 APREL 2025-ci il

İctimai-siyasi həftəlik qəzet // საზოგადოებრივ-პოლიტიკური კვირეული გაზეთი

E-mail: Gurcustan_1921@mail.ru   www.gurcustan.com   E-mail: gurcustan2023@gmail.com

İRAKLİ KOBAXİDZE ATƏT-in BAŞ KATİBİ İLƏ REGİONAL VƏZİYYƏTİ MÜZAKİRƏ EDİB

Baş nazir İrakli Kobaxidze Gürcüstanda səfərdə olan ATƏT-in baş katibi Feridun Sinirlioğlu ilə görüş keçirib.

Hökumət Administrasiyasında baş tutan görüş zamanı ATƏT ilə əməkdaşlıq perspektivləri, regionda mövcud geosiyasi vəziyyət və Gürcüstanın qarşısında duran vəzifələr ətrafında müzakirələr aparılıb. Baş nazir Gürcüstana səfərinə və ATƏT ilə sıx əməkdaşlığa görə təşkilatın baş katibinə təşəkkürünü bildirib. Görüşdə Gürcüstanın demokratik dəyərlərə, insan hüquqlarına və qanunun aliliyinə sadiqliyi bir daha vurğulanıb. Tərəflər Gürcüstanın işğal olunmuş ərazilərindəki mövcud vəziyyəti də müzakirə ediblər. Gürcüstan tərəfi ATƏT-in Cenevrə beynəlxalq danışıqlarında həmsədrliyini və insidentlərin qarşısının alınması, cavab tədbirləri mexanizmi (IPRM) çərçivəsində iştirakını yüksək qiymətləndirib. Gürcüstan hökumətinin sülhməramlı siyasətə sadiq olduğu da qeyd olunub. Görüş zamanı Cənubi Qafqaz regionunda davamlı sülh və sabitliyin təmin edilməsinin əhəmiyyəti vurğulanıb. Bildirilib ki, ATƏT Avropada təhlükəsizlik arxitekturası üzrə dialoqun əsas platforması olaraq qalmalıdır.

TƏHSİL KOMİTƏSİ ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNDƏ GÜRCÜ DİLİNİN MƏCBURİ TƏDRİSİNİ NƏZƏRDƏ TUTAN DƏYİŞİKLİKLƏRİ DƏSTƏKLƏYİB

Komitə "Ali təhsil haqqında" qanuna dəyişiklikləri nəzərdə tutan qanunvericilik təşəbbüsünün irəli sürülməsini dəstəkləyib.

Dəyişikliklərə ali təhsil müəssisələrində gürcü dilinin tədrisinin məcburi olması daxildir.

"Biz iyunun ortalarında qanuna çevriləcək qanunvericilik təşəbbüsünü dəstəklədik. Nazirliyin müvafiq qaydanı hazırlaması və bu qaydaya əsasən gələcəkdə ali təhsil müəssisələrində tətbiq edilməli olan kurikulumun müəyyən edilməsi üçün iki aydan çox vaxt veriləcək", - deyə Parlamentin Təhsil, Elm və Gənclərlə İş üzrə Komitəsinin sədri Qivi Mikanadze bildirib. Qanunvericilik təklifi Tbilisi Dövlət Universitetinin professorları Nana Maçavariani və Qiorqi Qoqolaşviliyə məxsusdur.

Bildirilir ki, 2005-ci ildə ali təhsil müəssisələrində gürcü dilinin tədrisi dayandırılıb və universitetdə "Gürcü dili" fənni ləğv edilib. Ali məktəblərdə ana dilinin tədrisi öhdəliyi yalnız filologiya fakültəsinə şamil edildiyi halda, digər fakültələrdə yalnız seçmə fənlər siyahısına daxil edilib.

TEA AXVLEDİANİ FERİDUN SİNİRLİOĞLU İLƏ GÖRÜŞÜB

Gürcüstanın Barışıq və Vətəndaş Bərabərliyi Məsələləri üzrə Dövlət naziri Tea Axvlediani ATƏT-in baş katibi Feridun Sinirlioğlu ilə işçi nahar formatında görüşüb.

Dövlət naziri Gürcüstanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə göstərdiyi güclü dəstəyə görə ATƏT-in baş katibinə təşəkkür edib və ATƏT-in münaqişənin sülh yolu ilə, o cümlədən Cenevrə Beynəlxalq Danışıqlarına həmsədrliyi vasitəsilə həllində rolunun və fəal iştirakının vacibliyini vurğulayıb.

Tea Axvlediani baş katibi Dövlət Naziri Aparatının həm barışıq və cəlbetmə sahələrində, həm də vətəndaş bərabərliyi və inteqrasiya siyasəti üzrə prioritetləri, məqsəd və vəzifələri ilə tanış edib.

"ATƏT Cenevrə Beynəlxalq Müzakirələrinin həmsədrlərindən biri olduğunu və Erqneti İnsidentinin Qarşısının Alınması və Cavab Mexanizmində iştirak etdiyini nəzərə alaraq Gürcüstandakı münaqişənin sülh yolu ilə həlli prosesində mühüm rola malikdir. Bu kontekstdə biz Baş katiblə Gürcüstanın Abxaziya və Sxinvali bölgələrində ağır insan haqları və humanitar vəziyyəti ətraflı müzakirə etdik; bundan əlavə, biz işğal xətlərinə görə bölünmüş gürcü-abxaz və gürcü-osetin cəmiyyətlərimizin üzvləri arasında etimadın bərpasına və münaqişənin təsirinə məruz qalmış əhalinin sosial-iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş dövlətin barışıq və cəlbedicilik siyasəti, eləcə də sülh təşəbbüsləri çərçivəsində həyata keçirilən və planlaşdırılan addımları müzakirə etdik. Biz həmçinin Baş katiblə sülhün qurulmasında və əhalimiz üçün layiqli şəraitin təmin edilməsində daha nəzərəçarpacaq nəticələrə nail olmaq üçün mümkün birgə səylərimizi daha da gücləndirməyin konkret yollarını müzakirə etdik," – deyə Dövlət naziri Tea Axvlediani bəyan edib.

Tərəflər sıx əməkdaşlığı davam etdirmək barədə razılığa gəliblər.

TRAMPDAN AÇIQLAMA: "RUSİYA VƏ UKRAYNANIN BU HƏFTƏ RAZILIĞA GƏLMƏSİ ÜÇÜN YAXŞI ŞANS VAR"

"Bu həftə Rusiya və Ukrayna arasında razılaşma üçün çox yaxşı şans var".

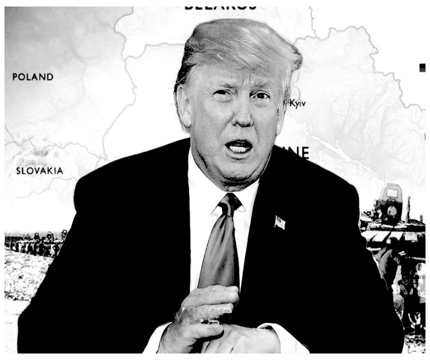

ABŞ Prezidenti Donald Tramp Rusiya və Ukrayna arasında razılığın əldə olunması ehtimalının yüksək olduğunu bildirib. Ağ Evdə jurnalistlərə açıqlama verən Tramp deyib ki, bu həftə potensial sülh sazişinin imzalanması üçün "çox yaxşı şans var". ABŞ Prezidenti, sazişin təfərrüatları ilə bağlı suala cavabında qeyd edib ki, yaxın üç gün ərzində bütün detalları açıqlayacaq. Tramp əlavə edib ki, həm Ukrayna, həm də Rusiya ilə "yaxşı görüşlər" keçirilib. "Bunun üçün çox yaxşı şans var", – deyə Tramp sülh sazişinin imzalanması ehtimalına münasibət bildirərkən vurğulayıb.

VƏTƏNDAŞ CƏMİYYƏTİNƏ QRANTLARIN VERİLMƏSİ ÜÇÜN YENİ QURUM YARADILIB

Gürcüstanda ictimai təşkilatlara qrant verən "Dövlət Qrantlarının İdarə Edilməsi Agentliyi" yaradılıb.

Bununla bağlı Baş nazir İrakli Kobaxidze aprelin 22-də fərman imzalayıb. Məlumata əsasən, Agentliyin direktoru vəzifəsinə Tamar Zodelava təyinat alıb. O, Almaniya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyi parlament layihəsinin rəhbəri olub. Sənədə əsasən, Agentlik Tbilisidə, hökumət administrasiyasının binasında yerləşəcək. Qurumun rəhbərini hökumət başçısı təyin və azad edəcək. Məlumat üçün bildirək ki, 2025-ci il dövlət büdcəsi çərçivəsində vətəndaş təşəbbüslərinin dəstəklənməsi üçün 20 milyon lari ayrılıb ki, bu da həm Agentliyin yaradılması və fəaliyyətinə, həm də qrant şəklində veriləcək vəsaitlərin maliyyələşdirilməsinə yönəldiləcək.

GÜRCÜSTANDA OLAN VƏ YA ÖLKƏYƏ ÜZ TUTAN ƏCNƏBİLƏRİN NƏZƏRİNƏ: CƏRİMƏLƏR ARTIRILIR

Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış qanunvericilik dəyişiklikləri layihəsinə əsasən, bir sıra qayda pozuntularına görə cəza tədbirləri sərtləşdirilir və yeni cəza növü – ölkədən çıxarılma və müəyyən müddətə giriş qadağası tətbiq olunur.

Layihəyə əsasən, əcnəbinin qanuni qalma müddəti bitdikdən sonra Gürcüstanda üç ayadək qalması 180 lari deyil, 1 000 lari cərimə ilə nəticələnəcək. Bundan əlavə, həmin şəxsə ölkəyə 6 ay müddətinə giriş qadağası qoyula bilər. Əgər əcnəbi qanuni müddət bitdikdən sonra bir ilədək Gürcüstanda qalarsa, bu zaman 2 000 lari cərimə və 2 il müddətinə giriş qadağası tətbiq ediləcək. Bir ildən çox qalma halında isə daha uzunmüddətli qadağa nəzərdə tutulur.

Tranzit qaydalarının pozulmasına görə tətbiq edilən cərimə də artırılaraq 100 laridən 500 lariyə qaldırılır. Həmçinin, əcnəbinin Gürcüstana dəvəti, ona xidmət göstərilməsi və ya xidmətlərindən istifadə edilməsi ilə bağlı qanunvericiliyin pozulması halında, əvvəllər 100 lari olan cərimə 2 000 lariyədək artırılır.

Ən diqqətçəkən dəyişikliklərdən biri isə əcnəbilər tərəfindən cinayət törədilməsi ilə bağlıdır. Qanun layihəsinə əsasən, əcnəbi Gürcüstandan çıxarılacaq və 2 ildən 20 ilədək ölkəyə girişinə qadağa qoyulacaq. Bu, həm əsas, həm də əlavə cəza kimi tətbiq edilə bilər.

Bundan başqa, deportasiya qərarının icrasına əngəl törədən – məsələn, səyahət sənədini qəsdən məhv edən və ya onu əldə etməkdən yayınan şəxslər bir ildən altı ilədək azadlıqdan məhrum edilə bilər.

TÜRKİYƏDƏ UŞAQ BAYRAMI QEYD OLUNUB

Türkiyədə 23 Aprel-Milli Suverenlik və Uşaq Bayramı qeyd olunub. Bu gün, eyni zamanda Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) açılışından 105 il ötür.

Parlamentin fəaliyyətə başlaması münasibətilə təsis edilən bu bayram Türkiyə xalqının Ulu Öndəri Mustafa Kamal Atatürk tərəfindən uşaqlara həsr edilib.

Türkiyə Respublikasının ilk milli bayramı olan bu mötəbər gün hər il Türkiyə ilə yanaşı, Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətində, eləcə də Türkiyənin xarici nümayəndəliklərində rəsmi mərasimlərlə və böyük coşqu ilə qarşılanır. Hər il 23 aprel tarixində Türkiyədə uşaqlar birgünlük dövlətin rəsmi orqanlarının başına keçir, prezident, nazir və digər dövlət qurumlarının rəhbərləri qismində çıxış edirlər. Bu ənənə 1933-cü ildə Qazi Mustafa Kamal Atatürk tərəfindən başladılıb və indiyədək davam etdirilir.

UNESCO tərəfindən 1979-cu ilin "Uşaq ili" elan edilməsindən sonra Türkiyənin Dövlət Radio və Televiziya Qurumunun "TRT Beynəlxalq 23 Aprel Uşaq Şənliyi"ni başlaması ilə bu bayram beynəlxalq səviyyəyə yüksəldilib.

Hər il olduğu kimi, bu il də 23 Aprel münasibətilə rəsmi mərasimlərlə yanaşı, Türkiyənin hər guşəsində uşaqlar üçün bayram şənlikləri, yarışlar, teatr tamaşaları, konsertlər və bir çox digər əyləncəli proqramlar keçirilib.

Üstəlik Türkiyə, ənənəyə uyğun olaraq, dünyanın müxtəlif ölkələrindən uşaqları qonaq edib və beynəlxalq dostluq ruhunu yaşadıb.

"GÜRCÜ ARZUSU"NUN SİYASİ ŞURASI BƏYANAT YAYIB

"Gürcü Arzusu"nun Siyasi Şurası partiyanın yaradılmasının 13-cü ildönümü ilə əlaqədar bəyanat yayıb.

"Gürcü Arzusu"nun Siyasi Şurası bəyanatını olduğu kimi təqdim edirik:

"Bu gün "Gürcü Arzusu" nun yaradılmasından 13 il keçir. 2012-ci il aprelin 21-də Bidzina İvanişvili siyasi birlik yaratdı və ən ağır dövrdə, özünün və ailəsinin həyatı bahasına, ölkədə qurulmuş qanlı diktaturaya qarşı qətiyyətli mübarizə elan etdi. Rejimə qalib gəldikdən sonra, "Gürcü Arzusu"nun dövründə Gürcüstan demokratiya və hüququn aliliyi prinsiplərinə, insan hüquq və azadlıqlarına əsaslandı və geriyə dönüşü olmayan inkişaf yoluna çıxdı.

"Gürcü Arzusu" hakimiyyəti, Gürcüstanın müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra, ölkənin müharibə yaşamamış ilk hökumətidir. Üstəlik, fasiləsiz sülh "Gürcü Arzusu" tərəfindən ən çətin geosiyasi şəraitdə qorunub. Bu baxımdan, xüsusilə son üç il çətin olub – Gürcüstanın ikinci cəbhəyə çevrilmə təhlükəsi vardı. Lakin ən ağır təzyiqlərə və şantaja baxmayaraq, hakimiyyət bu çağırışların öhdəsindən ləyaqətlə gəldi və gəlməkdə davam edir. Cəmiyyət görür ki, heç bir təhdid, şantaj, sanksiya və bəyanat "Gürcü Arzusu"nu Gürcüstanı müharibəyə sürükləməyə vadar edə bilməz – bu isə ölkənin məhv olmasına gətirib çıxarardı.

2012-ci ildə, 9 illik ağır demokratik geriləmə dövrü, davamlı demokratik inkişafla əvəz olundu. "Gürcü Arzusu"nun hakimiyyəti 2012-ci il 1 oktyabrda keçmişin avtoritar rejimini, qeyri-demokratik konstitusiyanı, saxtalaşdırılmış seçkiləri, işgəncə və qeyri - insani rəftarı, biznesə qarşı reketi, monopoliyalaşmış medianı, siyasi nəzarət altında olan məhkəməni və bir çox digər mənfi halları aradan qaldırdı. Bu gün Gürcüstanda insan hüquqları qorunur, ölkənin demokratik konstitusiyası var, ədalətli seçkilər keçirilir, işgəncə və qeyri-insani rəftar aradan qaldırılıb, biznes heç vaxt olmadığı qədər azaddır, məhkəmənin müstəqilliyi təmin olunub, mediada plüralizm mövcuddur.

Gürcüstan iqtisadi inkişafın düzgün yoluna qədəm qoydu. 2012-ci ildən sonra Gürcüstan iqtisadiyyatı iki qlobal və regional iqtisadi böhranla üzləşdi. Lakin real iqtisadi azadlıq, biznesin reketsiz fəaliyyəti və düzgün iqtisadi siyasət nəticəsində Gürcüstan bu çətinliklərin öhdəsindən uğurla gəldi və iqtisadiyyat üç dəfə artdı. Son 4 ildə ölkənin iqtisadiyyatı orta hesabla 9,7 faiz artıb ki, bu da regionda və Avropada ən yaxşı göstəricidir. Artıq bu il Gürcüstanın adambaşına düşən ÜDM-i 10 min dolları keçəcək, Beynəlxalq Valyuta Fondunun proqnozuna görə isə 2030-cu ildə bu rəqəm 13 500 dollara çatacaq və Gürcüstan yüksək gəlirli ölkələr sırasına daxil olacaq. Lari sabitdir, xarici borc 60%-dən 36,4%-ə düşüb. Dünya Bankının məlumatına görə, 2012-ci ildən sonra ölkədə yoxsulluq üç dəfə azalıb və 700 minə yaxın insan yoxsulluqdan çıxıb. 2012-ci ildən bəri dövlətin sosial siyasətə yanaşması kökündən dəyişdi. Ümumi səhiyyə proqramı tətbiq olundu, sosial cəhətdən zəif əhali üçün sosial yardımlar əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirildi, yardımların siyasi maraqlara əsasən bölüşdürülməsi təcrübəsinə son qoyuldu.

Gürcüstan Avrointeqrasiya yolunda bütün əhəmiyyətli irəliləyişləri məhz "Gürcü Arzusu"nun hakimiyyəti dövründə əldə edib. Məhz 2012-ci ildən sonra ölkə Assosiasiya Sazişi və azad ticarət razılaşması imzalayıb, vizasız rejim əldə edib. Gürcüstan namizəd statusunu da mübarizə ilə qazanıb – halbuki, bu statusu Gürcüstana qarşı şantaj vasitəsi kimi görənlər vardı. Avropa bürokratiyası hələ də Gürcüstanı şantaj etməyə və qeyri - demokratik qüvvələri hakimiyyətə qaytarmağa çalışır. Lakin biz vəd edirik ki, siyasi komandamız bütün çağırışların öhdəsindən ləyaqətlə gələcək və 2030-cu il üçün planlaşdırılmış Aİ genişlənməsinə Gürcüstan digər namizədlərdən daha yaxşı hazır olacaq. Ümid edirik ki, həmin vaxtadək Brüsseldəki indiki bürokratiya da ləyaqətli, müstəqil və Avropanın gələcəyinə yönəlmiş siyasi elita ilə əvəz olunacaq.

Bu gün Gürcüstan heç vaxt olmadığı qədər müstəqil və suveren bir dövlətdir. Hakimiyyət artıq heç kimdən göstəriş almır və ölkənin maraqlarına zidd addımlar atmağa məcbur edilə bilməz. "Gürcü Arzusu"nun hakimiyyəti Gürcüstanın milli maraqlarından çıxış edir və bu maraqların əleyhinə heç vaxt kompromisə getməyəcək, gələcəkdə də vətəni, kilsəni və milli dəyərləri qətiyyətlə qoruyacaq!".

YENİLİK

ÇİN DİLİ GÜRCÜSTANDA XARİCİ DİL KİMİ TƏDRİS OLUNACAQ

Gürcüstanda Çin dili ikinci xarici dil kimi tədris olunacaq.

Bu barədə Gürcüstanın təhsil, elm və gənclər naziri Aleksandre Tsuladze bildirib.

Nazirin sözlərinə görə, Çin dilinin tədrisi üçün təhsil resurslarının hazırlamasına başlanılacaq.

Aleksandre Tsuladze qeyd edib ki, bu vaxta qədər Gürcüstanda Çin dilinin xarici dil kimi standartı olmayıb.

PUTİN İRANLA STRATEJİ TƏRƏFDAŞLIQ HAQQINDA QANUN İMZALAYIB

Rusiya prezidenti Vladimir Putin İranla Hərtərəfli Strateji Tərəfdaşlıq Müqaviləsini ratifikasiya edən qanunu imzalayıb.

Müqavilə 2025-ci il yanvarın 17-də İran prezidenti Məsud Pezeşkianın Moskvaya səfəri zamanı imzalanıb.

Müqavilənin əsas müddəaları aşağıdakılardır:

— Moskva və Tehran ümumi maraq doğuran bütün sahələrdə ticari-iqtisadi əməkdaşlığı inkişaf etdirmək barədə razılığa gəliblər.

—Tərəflər birgə hərbi təlimlərin keçirilməsində sıx əməkdaşlıq edəcəklər.

—Ölkələrdən biri təcavüzün qurbanı olarsa, qarşı tərəf hücum edən tərəfə hücumun davam etdirilməsinə şərait yaradacaq yardım göstərməməlidir.

—Rusiya və İran öz ərazilərinin ərazi bütövlüyünü təhdid edən separatçı hərəkatları dəstəkləmək üçün istifadə edilməsinə icazə verməyəcək.

Sitat guşəsi

"Biz müharibəsiz inkişaf yolunu seçmişik. Xaricdən böyük təzyiqlərə baxmayaraq, ikinci cəbhə açılmasına imkan vermədik. Sülh və iqtisadi inkişaf bizim əsas prioritetlərimizdir. Gürcüstanın maraqlarını heç bir xarici güc üçün qurban verməyəcəyik."

Kaxa Kaladze,
Tbilisinin meri.

"Biz istəyirik ki, Gürcüstana sübut edək – biz bu ölkədə təhlükəsizliyin gücləndirilməsinə hərtərəfli dəstək verməyə hazırıq və bunun üçün təşkilatımızın sahib olduğu bütün vasitələrdən istifadə etməyə hazırıq".

Feridun Sinirlioğlu,
ATƏT-in Baş katibi .

"Gürcüstan ATƏT-in müstəqil institutlarına hörmətlə yanaşır. Bizim üçün qəbuledilməzdir ki, bəzi aktorlar bu institutlardan dar siyasi maraqlar üçün, ölkənin suverenliyinə qarşı istifadə etməyə çalışırlar. Gürcüstan son dövrlərdə daxili siyasi proseslərə xarici müdaxilə cəhdlərinin açıq nümunəsinə çevrilib".

Maka Boçorişvili,
Gürcüstanın Xarici İşlər naziri.

"Danışıqlar nəticəsində əsasən 12 sənəd layihəsi dəyişdirilib. Ancaq növbəti vacib addım bunları tamamlayacaq prosesin icrasıdır. İndi hər şey Ermənistan tərəfinin addımından asılıdır. Bəzi vaxtlar biz görürük ki, onların məsul şəxsləri yeni Konstitusiyanın qəbul ediləcəyi barədə açıqlamalar verirlər. Ancaq bununla belə nə kimi dəyişikliklərin olacağı, detallar bilinmir".

Ceyhun Bayramov,
Azərbaycan Xarici İşlər naziri.

"Biz atəşkəslə bağlı hər zaman pozitivik, ona görə də bu təşəbbüslə çıxış etdik. Pasxa bütün xristianlar üçün bayramdır. Biz həmişə demişik ki, istənilən sülh təşəbbüslərinə müsbət yanaşırıq. Ümid edirik ki, Kiyev rejiminin nümayəndələri də müsbət yanaşırlar".

Vladimir Putin,
Rusiyanın Prezidenti.

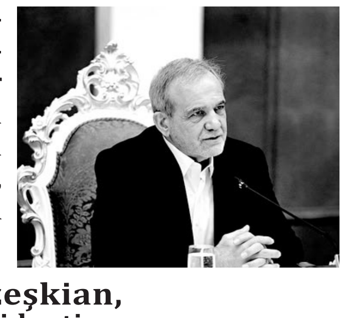

"ABŞ ilə danışıqlara gəlincə, müəyyən çərçivələr daxilində və milli maraqlara əməl olunması şərti ilə, biz razılaşmaya hazırıq".

Mahmud Pezeşkian,
İranın Prezidenti.

REGİON XƏBƏRLƏRİ

Dmanisi: DÖVLƏT KOMİTƏSİNİN VƏ SƏFİRLİYİN NÜMAYƏNDƏLƏRİ İLƏ GÖRÜŞ KEÇİRİLİB

Dmanisi Bələdiyyəsinin meri Koba Muradaşvili və Şəhər Şurasının sədri Paata Kuliaşvili müavinləri ilə birlikdə Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Vaqif Seyidbəyov və Azərbaycan səfirliyinin nümayəndələri ilə görüşüblər. Görüş Dmanisi bələdiyyəsində yaşayan etnik azərbaycanlı əhaliyə həsr olunub.

Görüşdə tərəflər müxtəlif sahələrdə ikitərəfli əməkdaşlıq və gələcək planları da müzakirə ediblər.

Bolnisi: BUBA QOBECİŞVİLİ ƏHALİNİ ŞANLI PASXA BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ TƏBRİK EDİB

Bolnisi Bələdiyyəsinin meri vəzifəsini icra edən Buba Qobecişvili Bolnisi şəhərinin Sioni kafedral kilsəsindən əhalini şanlı Pasxa bayramı müna-sibətilə təbrik edib.

Pravoslav dünyası şanlı Pasxa bayramını qeyd edib. Bolnisidəki Sioni Kafedralında Pasxa bayramı münasibətilə təntənəli mərasim keçirilib. Bayram ayinini Bolnisi arxiyepiskopu Efrem yeparxiyanın ruhaniləri ilə birlikdə qeyd etdi.

Saqareco: Xüsusi ehtiyacları olan şəxslərə Pasxa sovqatı təqdim olunub

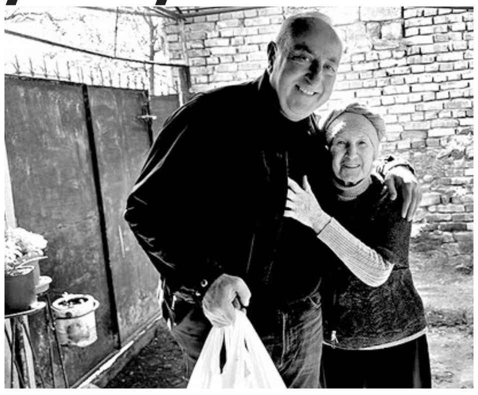

Ənənəvi olaraq, Pasxa bayramı münasibətilə Saqareco Bələdiyyəsində yaşayan xüsusi qayğıya ehtiyacı olan vətəndaşlara, Saqareco bələdiyyəsinin meri Avtandil Qulikaşvili "Xeyriyyə Evi"ndən faydalananlara, əyani mərkəzlərdə fəaliyyət göstərən 18 yaşınadək yeniyetmələrə, icma evinin benefisiarlarına, çoxuşaqlı ailələrə, ailə başçısını itirmiş, tək valideynlərə, kommunal mənzillərdən istifadə edənlərə Pasxa bayramı hədiyyələri təqdim edib.

"Saqareco əhalisini gözəl Pasxa bayramı münasibəti ilə təbrik edirəm, hər bir ailədə əmin-amanlıq, cansağlığı, xeyirxah işlər görmək arzusu və bayram əhval-ruhiyyəsi olsun. Əsas məqsədimiz vətəndaşların rifahıdır, ona görə də biz ailələrə onların ehtiyaclarına uyğun sosial proqramlar təklif etməyə çalışırıq. Bu istiqamətdə fəal işləməyə davam edirik və hər il maliyyə vəsaitini artırırıq", - deyə Avtandil Qulikaşvili bildirib.

Bu il bələdiyyə üzrə ümumilikdə 1200 sosial cəhətdən həssas ailəyə Pasxa bağlamaları çatdırılıb.

Telavi: Ailələrə Pasxa hədiyyələri verilib

Pasxa bayramı ilə əlaqədar olaraq Telavi Bələdiyyəsinin meri Levan Andriaşvili, Telavi bələdiyyəsi merinin müavini Pikria Kuşitaşvili və yerli hökumət nümayəndələri Pasxa hədiyyələrinin paylanması kampaniyasında iştirak ediblər.

Bələdiyyənin Sosial Xidməti tərəfindən təşkil edilən birdəfəlik yardım aksiyası hər il keçirilir.

Bu il bütün Telavi Bələdiyyəsi üzrə 430 ailəyə Pasxa bağlamaları çatdırılıb.

BEYNƏLXALQ HƏYAT

AZƏRBAYCAN, ERMƏNİSTAN VƏ GÜRCÜSTAN XİN BAŞÇILARININ MÜAVİNLƏRİ TBİLİSİDƏ GÖRÜŞ KEÇİRİBLƏR

Tbilisidə Gürcüstan, Azərbaycan və Ermənistanın Xarici İşlər nazirliklərinin nümayəndələri arasında üçtərəfli görüş baş tutub.

Bu barədə Gürcüstanın Xarici İşlər Nazirliyi məlumat yayıb. Məlumata görə, tədbiri Gürcüstanın xarici işlər naziri Maka Boçorişvili açıb. Qeyd edilib ki, görüşün məqsədi üç ölkənin baxışlarını və fikirlərini paylaşmaq, mümkün əməkdaşlıq istiqamətləri barədə fikir mübadiləsi aparmaqdır ki, bu da üçtərəfli əməkdaşlıq prosesinin əsasını qoya bilər. Danışıqlarda Gürcüstan tərəfini xarici işlər nazirinin birinci müavini Laşa Darsalia, Azərbaycanı xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov, Ermənistanı isə xarici işlər nazirinin müavini Vaqan Kostanyan təmsil edib. *"Bugünkü üçtərəfli görüş mövcud olan hər hansı bir əməkdaşlıq formatına zidd deyil və onu əvəz etmir, əksinə, üç qonşu ölkənin konstruktiv və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq qurmaq üçün əlavə səylərini ifadə edir",* - deyə Gürcüstan Xarici İşlər Nazirliyindən bildirilib. Qeyd edək ki, Gürcüstan tərəfi daha əvvəl bəyan etmişdi ki, İrəvan və Bakı arasında sülh sazişinin imzalanması üçün də öz platformasını təqdim etməyə hazırdır.

ÇİN DÜNYA ÖLKƏLƏRİNİ XƏBƏRDAR EDİB

Çinlə ABŞ arasında ticarət müharibəsinin davam etməsi fonunda rəsmi Pekin dünya ölkələrini Birləşmiş Ştatlarla hər hansı şəkildə Çinin maraqlarına ziyan vura biləcək ticarət sövdələşmələri bağlamamaq barədə xəbərdar edib.

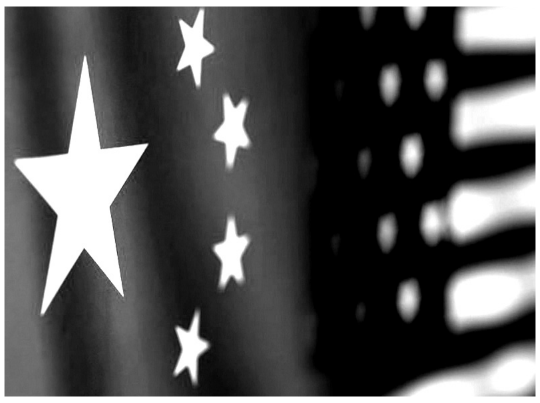

Bu barədə ölkənin yerli KİV-ləri məlumat yayıb.

"Çin hər hansı tərəfin Çinin maraqlarına (ziyan vurmaq) bahasına saziş bağlamasına qəti şəkildə qarşı çıxır. Bu baş versə, Çin bunu heç vaxt qəbul etməyəcək və qətiyyətli şəkildə əks tədbirlər görəcək. Çin öz hüquq və maraqlarının təhlükəsizliyini təmin etməyə qadirdir və bunda qətiyyətlidir", - Çinin Kommersiya Nazirliyinin bəyanatında qeyd olunur.

Qeyd edək ki, Çinlə eyni regiondan olan Tayvan, Yaponiya və Cənubi Koreyanın hökumətləri artıq Vaşinqtonla gömrük rüsumlarının yumşaldılması ilə bağlı danışıqlara başlayıblar. ABŞ prezidenti Donald Tramp aprelin 2-də elan etdiyi gömrük rüsumlarının tətbiqini əksər ölkələrə qarşı təxirə salsa da, Çinə qarşı əksinə olaraq, tarifləri daha da yüksəldərək 145%-ə çatdırıb. Rəsmi Pekin buna cavab olaraq Amerika mallarına tətbiq olunan idxal rüsumlarını 125%-ə qaldırıb.

RUSİYA VƏ UKRAYNA 246 HƏRBİ ƏSİRİ MÜBADİLƏ EDİB

Bu barədə Rusiya Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb.

"Aprelin 19-da danışıqlar prosesi nəticəsində Kiyevin nəzarətində olan ərazidən 246 rusiyalı hərbçi geri qaytarılıb. Bunun müqabilində Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin 246 hərbi əsiri təhvil verilib", - deyə bəyanatda qeyd olunub.

Hazırda Rusiyaya qaytarılan hərbçilər Belarus ərazisindədir, onlara lazımi psixoloji və tibbi yardım göstərilir. Bundan əlavə, onlara yaxınları ilə əlaqə saxlamaq imkanı verilib.

Əsir mübadiləsi zamanı Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin humanitar vasitəçilik səyləri göstərdiyi də bildirilir.

BƏƏ-DƏN BİR İLK: ÖLKƏ QANUNVERİCİLİYİNİ SÜNİ İNTELLEKT YAZACAQ

Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri dünyada ilk dəfə olaraq ölkənin yeni qanunvericiliyinin yazılmasında, habelə mövcud qanunvericiliyə yenidən baxılması və dəyişikliklərin edilməsində süni intellektdən istifadə etməyi planlaşdırır.

Bu barədə xarici KİV-lər məlumat yayıb.

Məlumata görə, BƏƏ baş naziri Muhəmməd bin Rəşid əl - Maktum qəzetə verdiyi açıqlamada, bu işə süni intellektin cəlb olunmasının daha səmərəli olduğunu hesab etdiyini diqqətə çatdırıb.

"Süni intellekt əsasında işləyəcək yeni qanunvericilik sistemi bizim qanunları qəbul etmək metodlarımızı dəyişməklə, bu prosesi tezləşdirəcək və daha dəqiq edəcək", - baş nazir bildirib.

Hökumət başçısı düşünür ki, qanunvericiliyə mütəmadi şəkildə "update"lər - yeni yeniləmələr təklif edəcək Süni İntellekt bununla yeni qanunların qəbulu prosesini 70 faiz sürətləndirmiş olacaq.

DİLİMİZİ DAHA YAXŞI ÖYRƏNƏK!

(Əvvəli ötən sayımızda)

Qəzetimizin 2 aprel 2021-ci il tarixli 23-24 saylı buraxlışında "Hörmətli oxucular!" sərlövhəli yazının davamı olaraq Azərbaycan dilinin zənginliyini, şirinliyini duymaq, bilmək, onu təbliğ etmək və geniş oxucu kütləsini maarifləndirmək üçün gündəlik danışıq vaxtı işlədilən və az işlədilən sözlərin mənaca təhlilinin oxuculara təqdimatını davam etdiririk:

HARINLIQ *is.* 1. Harın, harınlaşmış heyvanın halı.

2. *məc.* Qudurğanlıq, azğınlıq, zorbazorluq. *Vəzirov göstərir ki, bəylərin tüfeyli, müftəxor təbiəti özbaşınalıq, harınlıq, əxlaqsızlıq doğurur.*

C. Cəfərov.

HARMATAN *is.* Afrikada quru və qızmar külək.

HARMÓNİYA *[yun.]* 1. *mus.* Musiqi nəzəriyyəsinin, akkordların düzülüşünü, musiqinin ümumi inkişafında onların qarşılıqlı əlaqəsini şərh edən bölməsi.

//Bir neçə həmahəng tonların bir vaxtda səslənməsi.

Əllini keçsə də yaşım,
Nə polifoniya, nə harmoniyadan çıxır başım.

R. Rza.

HASİLAT *is.* [*ər.* "hasil" söz. cəmi] İstehsal olunan, hasil edilən məhsulların hamısı bir yerdə; məhsulat. *Süd hasilatı. İllik hasilat. Kömür hasilatı.*

Guya onların qayda və üsulu ilə burada əkinçilik aparılsa, hasilat birə-beş, birə-on artarmış…

S. Hüseyn.

HAŞA *[ər.]* 1. *nida.* Olmasın, Allah eləməsin, Allah göstərməsin, …uzaq. [Qəmər deyirdi:] *Haşa… Min il zindanda çürüsəm də evləndi yoxdur.* (Nağıl)

2. *zərf* Əsla, qətiyyən, heç vaxt.

Bahari ömrünü versə də başa,
Aşıq məşuqədən usanmaz haşa!

M. P. Vaqif.

HAŞİYƏ *is.* *[ər.]* 1. Parçanın və s.-nin kənarında rəngi, gülü, materialı cəhətdən on-dan fərqlənən zolaq. *Döşəmənin haşiyəsi.*

Çarşabın kənarında yaşıl ipəklə tikilmiş haşiyələr var idi.

M. S. Ordubadi.

2. Kitab və s.-nin səhifələrinin kənarında ağ yer. *Kitabın haşiyəsi.*

// Həmin ağ yerdə yazılmış yazı, qeyd.

3. *məc.* Əsas məsələ ilə əlaqəsi olmayan və ya az əlaqəsi olan danışıq, ya yazı.

Hə, hə – deyə, Naznaz Yarməmmədin haşiyəsinə qulaq asmayıb tələsdirdi.

M. İbrahimov.

Haşiyə çıxmaq – mətləbdən kənara çıxmaq, əsas məsələni qoyub başqa şeylərdən danışmaq, ya yazmaq.

Buradan bir haşiyə çıxıb keçən günlərə qayıdıram.

C. Məmmədquluzadə.

HAŞİYƏLƏMƏK *f.* Kənarlarına haşiyə tikmək, haşiyə ilə çevrələmək, haşiyə çəkmək. *Paltarın ətəyini haşiyələmək.*

// *məc.* Dövrələmək, çevrələmək, əhatə etmək.

HATƏM *is.* [Şərq əsatirində çox varlı, əfsanəvi bir adamın adından] Əliaçıq, səxavətli, comərd adam haqqında.

[Səlim bəy:] *Xub, səbəb nədir ki, Mirzəyə gələndə Hatəm olursan, bizə gələndə cibinin ağzını buzov çatısı ilə bağlayırsan?*

Ə. Haqverdiyev.

HAUPTVÁXT *[alm.]* Əsgəri vəzifədə olan şəxsləri həbsdə saxlamaq üçün xüsusi bina.

HAVADAR[1] *is.* [*ər.* həva və *fars.* …dar] Birinin tərəfini saxlayan, ona tərəf çıxan, onu müdafiə edən; tərəfgir, tərəfkeş, tərəfdar. [Göyüş dayı:]

Gəl oğul, gəl Məmməd, havadarım, gəl!
Namusum, qeyrətim, etibarım gəl!

Z. Xəlil.

Havadar çıxmaq – tərəfdar çıxmaq, tərəfini saxlamaq, razı olmaq.

Güllü arvad da indi qayıdıb tək evdə otura bilməyəcəyini hiss edərək, Maralın fikrinə havadar çıxdı…

Ə. Əbülhəsən.

HAVADAR[2] *sif.* [*ər.* həva və *fars.* …dar] *köhn.* Yaxşı havası olan, havası tez-tez təzələnən, həmişə təmiz olan; sağlam.

[Xarrat:] *Qayət havadar və ziyadar məskənlər vücuda gətirilmişdir.*

T. Ş. Simurq.

HAVADƏYİŞƏN *is.* Otağın və s.-nin havasını dəyişib təmizləmək üçün cihaz, qurğu; ventilyator.

HAVAXT *əvəz.* Haçan, nə vaxt, nə zaman. *Əhvalat havaxt olmuşdu? Havaxt bizə gələcəksən? Havaxt gedəcəyi məlum deyil.*

Havaxt lazım olsa sizə köməyim,
Bir işarə verin, yetim haraya.

S. Rüstəm.

HAVAXTDAN *əvəz.* Hansı vaxtdan, hansı müddətdən, haçandan. *Havaxtdan şəhərdə yaşayırsan?*

[Şahpəri:] *Xala nədir, adə, mən havaxtdan xala olmuşam?*

B. Bayramov.

HAVAYI *[ər.] 1. zərf* İşləmədən, zəhmət çəkmədən, zəhmətsiz.

Düşündüm, ən nəhayət şair qəlbimə damdı,
Süfrəsində havayı çörək yeyənləri vardı.

S. Rüstəm.

2. *zərf.* Boş yerə, əbəs, nahaq, hədər.

Havayı axmasın nə su, nə külək,
Tarlada bir qoza qalmasın gərək!

S. Vurğun.

3. *sif.* Boş, faydasız, dəyərsiz, mənasız, əsassız. *Havayı söhbət.*

[Şamama Cadu:] *Başına dönüm, elə bilirsən, mən sənə havayı söz deyirəm.*

Ə. Haqverdiyev.

4. *zərf.* Pulsuz, məccani, qarşılıqsız.

Havayı keçirmədi bir saatı, bir anı,
Nizami Gəncəvinin "Leyli-Məcnun" dastanı,
Onu vəcdə gətirdi…

B. Vahabzadə.

HAVAYIYEYƏN *is.* Özü işləməyib özgənin, ya özgələrin hesabına yaşayan adam; müftəxor, tüfeyli.

Quşun oxumağına şəhərin alverçi, baqqal, tacir, dəllal kimi havayıyeyən boşboğazları toplanırdı.

H. Sarabski.

HAVİ *sif. [ər.] kit.* Əhatə edən, qavrayan, ehtiva edən, içinə alan, aid olan, şamil olan.

[Cənnətəli] *üç-dörd fərdi havi bir bənzətmə yazıb, neçə qəzet idarəsinə göndərib, çap eləməyiblər.*

Çəmənzəminli.

HAYAN[1] əvəz. Hansı tərəf, hara, hansı səmt.

[Sultan bəy:] *Mərdimazar oğlu mərdimazar, hayandan gəldi isə bütün işi korladı.*

Ü. Hacıbəyov.

HAYAN[2] *is. dan.* Kömək, köməkçi, arxa, himayəçi, havadar.

Tellinin fikrinə gəldi ki, gedib Əcəb xalanı özünə hayan çağırsın.

S. Hüseyn.

Hayan olmaq (durmaq) – müdafiə etmək, arxa durmaq, havadarlıq etmək, himayə etmək, himayəçilik etmək.

(Davamı var)

Hazırladı: Xaləddin Yolçuyev.

DÖVLƏT DİLİNİ ÖYRƏNMƏLİYİK!

Hörmətli oxucular!

Gürcüstanda yaşayan etnik azlıqların dövlətçiliyin əsaslarının möhkəmləndirilməsi, ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etməsi, cəmiyyətə inteqrasiya olunmaqla onun tamhüquqlu vətəndaşı olması üçün gürcü dilini və tarixini bilmələri vətəndaşlıq borcudur. Dövlətin "Vətəndaş Bərabərliyi və İnteqrasiya üzrə 2021-2030-cu illər üçün dövlət strateji proqramı"na əsasən Gürcüstanda yaşayan etniklər 2030-cu ilədək gürcü dilini mənimsəməlidirlər. "Gürcüstan" qəzeti də yuxarıda qeyd olunanları nəzərə alaraq, bu mühüm işə öz töhfəsini vermək üçün gürcü dilini öyrənmək istəyənlərə yardım etmək məqsədilə yeni rubrika açıb. Bu rubrika altında siz gürcü dilinin əlifbasından başlayaraq dilin bütün özəllliklərinə bələd olacaqsınız.

Gürcü əlifbası

Gürcü əlifbası 33 hərfdən ibarətdir və aşağıdakı ardıcıllıqla düzülür.

Gürcü hərfləri	Azərb. hərfləri	Əlifba sırası ilə adı	Gürcü hərfləri	Azərb.	Əlifba sırası ilə adı	Gürcü hərfləri	Azərb.	Əlifba sırası ilə adı
ა	a	ან	მ	m	მან	ღ	ğ	ღან
ბ	b	ბან	ნ	n	ნარ	ყ	ğ*	ყარ
გ	q	გან	ო	o	ონ	შ	ş	შინ
დ	d	დონ	პ	p*	პარ	ჩ	ç	ჩინ
ე	e	ენ	ჟ	j	ჟან	ც	≈ ts*	ცან
ვ	v	ვინ	რ	r	რაე	ძ	≈ dz	ძილ
ზ	z	ზენ	ს	s	სან	წ	≈ ts	წილ
თ	t	თან	ტ	t*	ტარ	ჭ	≈ tç	ჭარ
ი	i	ინ	უ	u	უნ	ხ	x	ხან
კ	k*	კან	ფ	p	ფარ	ჯ	c	ჯან
ლ	l	ლას	ქ	k	ქან	ჰ	h	ჰაე

Qeyd: ≈ işarəsi "təxmini tələffüz"ü göstərir.
*** işarəsi "sərt tələffüz"ü göstərir.**

Gürcü dili əlifbasında 5 sait : ა(a), ე(e), ი (i), (o) ო, უ (u) var, qalanı samit səslərdir. Gürcü dilində 8 spesifik xüsusiyyətli samit isə Azərbaycan dilində yoxdur. Onlar Azərbaycan dilində aşağdakı qaydada tələffüz olunur.

კ - k* (sərt tələffüz) **პ - p*** (sərt tələffüz) **ტ - t*** (sərt tələffüz)
ყ - ğ* (sərt tələffüz) **ც - ts *** (sərt tələffüz) **წ ≈ ts** (təxmini tələffüz)
ჭ ≈ tç (təxmini tələffüz) **ძ ≈ dz** (təxmini tələffüz)

Azərbaycan dilindən fərqli olaraq, gürcü dilinin orfoqrafiyasında böyük və kiçik hərflər yoxdur. Çap və yazı hərfləri şəkil etibarı ilə eynidir. Oxunduğu kimi də yazılır.

* * *

წიგნები: ფარული ჯადოსნობა ჩვენს ცხოვრებაში
(Tsiqnebi: paruli cadosnoba çvens tsxovrebaşi) **– Kitablar : həyatımızdakı gizli sehr**

ფიქრობ, რომ წიგნები უბრალოდ ქაღალდზე დაწერილი ტექსტებია? (Pikrob, rom tsiqnebi ubralod kağaldze datserili tekstebia?) **– Düşünürsən ki, kitablar sadəcə kağız üzərində yazılmış mətndir?**

არა! ისინი არის დროის მანქანა, რომელიც გადაგიყვანს წარსულშიც, მომავალშიც და მოგცემს ფრთებს, იფრინო შენს ფანტაზიებში. (Ara! İsini aris drois mankana, romelits qadaqiğvans tsarsulşits, momavalşits da moqtsems prtebs, iprino şens pantaziebşi) **– Xeyr! Onlar keçmişə və gələcəyə aparan zaman maşınıdır və sənin fantaziyalarına uçmaq üçün qanad verir.**

ბედნიერი ბავშვობა შეიძლება დაიწყოს ერთი ზღაპრით. (Bednieri bavşvoba şeidzleba daitsğos erti zğaprit) **– Xoşbəxt uşaqlıq bəzən bir nağılla başlaya bilər.**

წიგნი გვასწავლის არა მხოლოდ ენას, არამედ სიცოცხლის გაგებასაც. (Tsiqni qvastsavlis ara mxholod enas, aramed sitsotsxlis qaqebasats) **– Kitab bizə təkcə dili yox, həyatı anlamağı da öyrədir.**

როცა ვკითხულობთ, არ ვართ მარტო – ჩვენს გვერდითა ავტორი, გმირი, მათი სამყარო და ემოციები. (Rotsa vkitxulobt, ar vart marto – çvens qverdita avtori, qmiri, mati samğaro da emotsiebi) **– Oxuyarkən tək olmuruq – müəllif, qəhrəmanlar, onların dünyası və hissləri bizimlə olur.**

წიგნი შეუძლია წაგიყვანოს მთებში, ოკეანეებში, კოსმოსში და საკუთარ თავშიც კი. (Tsiqni şeudzlia tsaqiğvanos mtebşi, okeaneebşi, kosmosşi da sakutar tavşiç ki) **– Kitab səni dağlara, okeanlara, kosmosa və hətta öz içinə də apara bilər.**

ყველაზე მაგარია ის, რომ წიგნებს არ სჭირდებათ Wi-Fi – ისინი ყოველთვის მზად არიან მოგიყვნენ თავგადასავალში. (Ğvelaze maqaria is, rom tsiqnebs ar stçirdebat Wi-Fi – isini ğoveltvis mzad arian moqiğvnen tavqadasavalşi) **– Ən gözəli budur ki, kitabların Wi-Fi-yə ehtiyacı yoxdur – onlar səni hər an macəraya aparmağa hazırdırlar.**

და თუ სწავლობ უცხო ენას, მხატვრული ლიტერატურა შენი საუკეთესო მასწავლებელია. (Da tu stsavlob utsxho enas, mxatvruli literatura şeni sauketeso mastsavlebelia) – Əgər xarici dil öyrənirsənsə, bədii ədəbiyyat sənin ən yaxşı müəllimindir.

იგი გეხმარება სიტყვების დამახსოვრებაში, გრამატიკის გაგებაში და მეტყველების გაუმჯობესებაში. (İqi qexmareba sitğvebis damaxsovrebaşi, qramatikis qaqebaşi da metğvelebis gaumcobesebaşi) **– O, sözləri yadda saxlamağa, qrammatikanı başa düşməyə və danışığını inkişaf etdirməyə kömək edir.**

წიგნის კითხვა ჰგავს სარკეში ჩახედვას – ყოველ ჯერზე უფრო მეტს სწავლობ შენს შესახებ. (Tsiqnis kitxva hqavs sarkeşi çaxedvas – ğovel cerze upro mets stsavlob şens şesaxeb) **– Kitab oxumaq güzgüyə baxmaq kimidir – hər dəfə özün haqqında daha çox öyrənirsən.**

ამიტომ ნუ დააყოვნებ – აიღე წიგნი და დაიწყე ყველაზე მშვენიერი მოგზაურობა! (Amitom nu daağonveb – aiğe tsiqni da daitsğe ğvelaze mşvenieri moqzauroba!) **– Buna görə də vaxt itirmə – kitabı götür və ən gözəl səyahətə başla!)**

GÜRCÜSTAN MƏTBUATI NƏDƏN YAZIR?

18 aprel 2025-ci il "SAKARTVELOS RESPUBLİKA"

Gürcüstanın mədəniyyət naziri Tinatin Ruxadze Levil Gürcü Malikanəsində olub

Gürcüstanın mədəniyyət naziri Tinatin Ruxadze və nazir müavini Beka Davituliani Fransaya səfərləri zamanı Levil Gürcü Malikanəsində aparılan bərpa işləri və mövcud ehtiyaclarla tanış olublar.

Mədəniyyət Nazirliyindən verilən məlumata görə, Fransa və Gürcüstanda fəaliyyət göstərən layihə qrupunun üzvləri ilə görüş zamanı işin keyfiyyətinə diqqət yetirilib.

Levil Gürcü Malikanəsində Şato və Mediatek binalarının tam bərpa işləri gedir. Layihə çərçivəsində Levil Şatosu, eləcə də "Polkovnik Tsereteli Evi"nin və kitabxananın təmir-yenidənqurması da nəzərdə tutulur. Polkovnik Tsereteli Evində və kitabxana binasında media-kitabxana da yaradılacaq. Layihə fransız şirkəti "Ser Construction" tərəfindən gerçəkləşir.

2026-cı ilin sentyabrına qədər Levil Gürcü Malikanəsinin ərazisində muzey, kitabxana, konfrans zalı, media – kitabxana, Gürcü Evi tikiləcək, üzüm bağı və fransız stilində bağ salınacaq, esplanada (açıq sahə) təşkil ediləcək.

Levil Gürcü Malikanəsini eləcə də Gürcüstan Milli Kitabxanasının direktoru Konstantine Qamsaxurdia, direktor müavini Mirian Xositaşvili və kitabxana resursları departamentinin direktoru Levan Taktakişvili ziyarət ediblər. Onlar əmlakda qorunan müxtəlif dövrlərə aid sənədlər və kitab kolleksiyası ilə tanış olublar. Ziyarət çərçivəsində Levil Gürcü Malikanəsində kitabxana qurma məsələsinə də toxunulub.

16 aprel 2025-ci il "REZONANS"

Tramp qeyri-qanuni miqrantların kütləvi deportasiyasına başlayır - "özünü deportasiya proqramı" nə deməkdir və bu, gürcü miqrantlara necə təsir edəcək?

ABŞ prezidenti Donald Tramp ölkədəki miqrantlara pul qarşılığında ABŞ-ni tərk etmələri ilə bağlı proqram təqdim etməyi planlaşdırdığını açıqlayıb. Bu haqda "Reuters" nəşri məlumat yayıb.

Trampın sözlərinə görə, belə bir "özünü deportasiya proqramı" müəyyən maliyyə yardımını və ölkəyə qanuni qayıdış perspektivlərini əhatə edir.

"Biz onlara təqaüd verəcəyik. Onlara pul və təyyarə bileti verəcəyik, sonra onlarla işləyəcəyik. Əgər yaxşı olsalar, geri qayıtmalarını istəyiriksə, mümkün qədər tez geri qaytarmaq üçün onlarla işləyəcəyik", - deyə Donald Tramp qeyd edib.

Gürcüstanın Strateji Təhlil Mərkəzinin geosiyasi araşdırmalar şöbəsinin rəhbəri Vaxtanq Maisaia "Rezonans"a verdiyi müsahibəsində deyib ki, Tramp çox güman ki, qanunsuz miqrantların kütləvi şəkildə deportasiya etməyi planlaşdırır. Onun qeyd etdiyi kimi, bu, gürcü qeyri-qanuni miqrantlara da aiddir.

"Düşünürəm ki, Donald Tramp qeyri-qanuni miqrasiyaya qarşı müharibə elan edəcək. Prinsipcə, bu, onun seçkiqabağı dövrdə və indi də daha çox əsas başlanğıc nöqtəsi idi. Görünür, Tramp öz xarici siyasi məqsəd və vəzifələrini yerinə yetirməyə başlayır. Çox da uğurlu olmayan xarici siyasətdən sonra o, seçkiqabağı dövrünün preambulası olan daxili siyasi problemlərin həllinə keçir.

Bunun gürcü miqrantlara necə təsir edəcəyini konkret deyə bilmərəm, lakin Amerikada gürcü qeyri-qanuni miqrantların sayı artıb. Çoxları Meksikadan köçüb, çoxları başqa ölkələrdən gəlib, lakin sizə demək istərdim ki, Amerikada qanuni gürcü miqrantlar da var, o cümlədən akademik miqrasiya kontekstində olanlar da böyük uğurlara imza atırlar. Trampın qərarı təbii ki, bizə də, konkret olaraq həmin qeyri-qanuni miqrantlara da təsir edəcək. Tramp üçün miqrantların hansı ölkədən olması vecinə deyil. Onu da deyim ki, bu üsullarla yanaşı, çox güman ki, başqa üsullardan da istifadə edəcək, o cümlədən, zorakılıqla qovulmaq.

Görünür, Tramp Aİ-nin viza liberallaşdırılmasının ləğvi ilə bağlı iddia edilən debatları kimi kifayət qədər kütləvi olacaq bu problemi həll etməkdə ciddi qərarlıdır", - deyə Vaxtanq Maisaia "Rezonans"a verdiyi müsahibəsində bildirib.

18 aprel 2025-ci il "VEÇERNİY TBİLİSİ"

Gürcüstan bu il Müstəqillik Gününü necə qeyd edəcək?

Hökumətin qərarında deyildiyi kimi, 26 may Gürcüstanın Müstəqillik Gününə həsr olunmuş əsas bayram tədbirləri bu il Rustaveli prospektində deyil, Aleksandr bağında, Orbeliani küçəsində və ona bitişik ərazidə keçiriləcək.

Bayram 1918-ci ildə Noe Jordanianın başçılıq etdiyi Birinci Demokratik Hökumət tərəfindən Gürcüstanın müstəqilliyini elan etdiyi tarixə həsr edilir. İlk Demokratik Respublika iki il yarım ərzində davam edib.

Şota Rustaveli prospektində ənənəvi hərbi texnika sərgisi bu il keçirilməyəcək.

Hökumətin sərəncamına əsasən, mayın 26-na həsr olunmuş tədbirlər çərçivəsində Tbilisidə, Azadlıq Meydanında və beş bələdiyyədə andiçmə mərasimi keçiriləcək.

Mədəniyyət Nazirliyinə və İdman Nazirliyinə Aleksandr Bağında, Orbeliani küçəsində və ətraf ərazidə maarifləndirici və əyləncə məkanlarının təşkil etməsi tapşırılıb.

Mədəniyyət Nazirliyinə həmçinin tapşırılıb ki, saat 17:10-da Prezident Sarayında və ətraf ərazilərdə təntənəli bayram tədbirinin keçirilməsini təmin etsin. Göstərilən vaxtda Tbilisidə və ölkənin bütün bələdiyyələrində Gürcüstan Himni səsləndiriləcək.

Viza liberallaşdırılmasının dayandırılması asanlaşır: Aİ qaydaları kimə və nəyə görə dəyişir? (ixtisarla)

Avropa İttifaqı vizasız rejim qaydalarını dəyişir. Məlumatlara görə, vizanın liberallaşdırılmasının dayandırılması mexanizminin sadələşdirilməsi planlaşdırılır ki, bu da Brüsselin hazırda Aİ daxilində sərbəst hərəkətdən istifadə edən 61 ölkə üçün vizasız rejimi ləğv etməsini asanlaşdıracaq. Onların arasında Gürcüstan da var.

"Bu iş, uzun müddətdir ki, gedir... Bu, bütün namizəd ölkələrə və təbii ki, Gürcüstana da aiddir. Ölkədə vəziyyət pisləşərsə, bu məsələnin ortaya çıxması mümkündür", - deyə analitik Korneli Kakaçia bu məsələ ilə bağlı "Rezonans"a müsahibəsində bildirib.

"Azadlıq" radiosunun jurnalisti Rixard Yozviakın hazırladığı məqalədə bildirilib ki, Avropa Komissiyası, Avropa Şurası və Avropa Parlamenti nümayəndələri arasında danışıqlar aparılıb və Polşanın sədrliyi dövründə hər üç qurum bu məsələdə razılığa gəlməyə çalışır. Müvafiq olaraq, yeni qanun payızın əvvəlində qüvvəyə minə bilər.

Məqalədə deyilir ki, mahiyyət etibarilə, blok daha geniş dəyişikliyi əks etdirən viza rejiminin liberallaşdırılması məsələsində daha sərtləşir: birincisi, Aİ-yə qeyri-qanuni miqrasiyanın istənilən forması ilə mübarizə; İkincisi, viza siyasətindən potensial olaraq üçüncü ölkələrə təzyiq göstərmək üçün siyasi alət kimi istifadə etmək.

Korneli Kakaçianın sözlərinə görə, Avropada Gürcüstanda viza liberallaşdırılmasının ləğvinə qarşı çıxan ölkələr və ayrı-ayrı siyasətçilər var, lakin vəziyyət pisləşsə, hətta onlar bundan çəkinməyəcəklər.

"Bu qərar çoxdan hazırlanırdı. Sadəcə olaraq, əvvəlki Avropa Parlamenti bunu qəbul edə bilmədi və onlar yeni Avropa Parlamenti seçkilərini gözləyirdilər. İndi onlar artıq addım atıblar. Bu o deməkdir ki, kimin sərbəst hərəkəti varsa, bu ölkələrdə hansısa uyğunsuzluq varsa, yəni hansı öhdəliklər götürülübsə, hətta insan haqları, demokratiya və digər mövzular da varsa, onlar bu qərarın daha sonra ortaya çıxmasına razı olacaqlar.

Bu, təkcə Gürcüstana aid deyil, söhbət bütün namizəd ölkələrdən gedir. Avropada bunu müzakirə edən dövlətlər və siyasi partiyalar var və onlar gürcü xalqını sıxışdırmaq istəmirlər", - deyə Korneli Kakaçia "Rezonans"a verdiyi müsahibədə bildirib.

SAĞLAMLIĞIMIZI QORUYAQ

İNSAN SAĞLAMLIĞI ÜÇÜN FAYDALI QİDA MƏHSULLARI

SARIMSAQ, HİL, MİXƏK

Əvvəli ötən sayımızda

Mixək

Bu dəfə süfrələrimizin əvəzsiz bəzəyi olan çaya, mətbəximizin ləzzəti mürəbbələrinə və qənnadi məmulatlarına unudulmaz xoş ləzzət və ətir verən ədviyyat haqda məlumat veririk. Bu ədviyyat latınca "myrtales" adlı fəsiləyə aid tropik zonalarda yetişən mixək ağacının meyvəsidir. Bu ağacın vətəni İndoneziyanın Moluk adalarıdır. Günümüzdə mixək ağacı İndoneziyadan başqa Hindistanda, Zanzibarda, Şri-Lankada və Afrika ölkəsi olan Tanzaniyada becərilir. Qeyd etmək lazımdır ki, Tanzaniyada mixəyin 90 faizi istehsal edilir. Mixək istehsalı başqa ədviyyatlardan, məsələn, vanil istehsalından asandır. Ağac ildə iki dəfə çiçək açır və bol məhsul verir. Yığılan qönçələrin fermentasiyası da olduqca asandır: onlar günəş altında üyüdüldükdə xüsusi bir xışıltı səsi çıxarana qədər qurudulur.

Mixək qönçənin müxtəlif yerlərində cəmlənən kəskin dada və özünəməxsus güclü ətrə sahibdir. Ən zərif ətir mixəyin qapağında, kəskin ətir isə petioledədir. Mixək sapı mayalanma prosesindən sonra elastik olmalıdır və sıxıldıqda kağız üzərində tərkibindəki efir yağının izini qoymalıdır. Əzilmiş mixəklər istehlak keyfiyyətlərini nisbətən tez itirir və istehlak üçün çox uyğun deyil.

Mixəyin keyfiyyətini müəyyən etmək üçün onu suya atmaq kifayətdir. Ədviyyat batmalı və ya daha çox şaquli şəkildə üzməlidir. Əgər üfüqi şəkildə üzürsə, bu, aşağı keyfiyyət əlamətidir (çünki ağır efir yağı demək olar ki, buxarlanıb).

Mixək qönçələrinin tərkibində 20 faizə qədər mixək yağı kimi bilinən efir yağı, eləcə də qlukozidlər, karyofilin, oleanolik turşu, selik, humulen, yağ və taninlər, A, B1, B2, PP, C vitaminləri, maqnezium, kalsium, natrium, fosfor, dəmir minerallari var. ***Buna görə də mixək sadəcə ləzzət və ətir bəxş edən ədviyyat yox, eyni zamanda, insan organizmi üçün faydalı məhsuldur.*** Mixək bəlğəmi suyuqlaşdırır, öskürəyi asanlaşdırır və tənəffüs yollarını təmizləyir. Bu ədviyyatdan hazırlanan çay öskürək, bronxit, soyuqdəymə və digər tənəffüs yolları xəstəliklərinin müalicəsinə kömək edir. Tərkibindəki efir yağı havadakı bakteriya və virusları aradan qaldırmaq üçün istifadə edilir. Mixək antioksidantlarla, o cümlədən evanqenolla doludur. Antioksidanlar bədəndəki hüceyrələrə zərər verən sərbəst radikallarla mübarizə aparmağa kömək edir. Bədəndən sərbəst radikalları çıxararaq, mixəkdə olan antioksidantlar ürək xəstəliyi, diabet və bəzi xərçəng növlərinin riskini azaltmağa kömək edir. Xoraları azaldır. Mixəyin müntəzəm istifadəsi, xüsusilə idmanla məşğul olan və fiziki fəaliyyət göstərən kişilərdə sümükləri və oynaqları gücləndirir. Mixəyin əsas komponenti olan evanqenol təbii ağrıkəsici və antiseptikdir. Mixək çeynəmək diş əti iltihabını və diş çürüməsi riskini azaldır. Eləcə də mixək həzm və iştahı yaxşılaşdırır, ishal və meteorizm əlamətlərini aradan qaldırır, bağırsaqlarda parazitlərlə mübarizə aparır, mədə və bağırsaq ağrılarını, sıxılmaları, ürəkbulanma, qusma, diş ağrısını aradan qaldırmağa kömək edir, hipertoniya, oynaq xəstəlikləri, nevroloji vəziyyətlərdə əhvalı yaxşılaşdırmaq üçün vasilədir.

Amma unutmamaq lazımdır ki, bəzi hallarda mixək insan organizmi üçün zərərli ola bilər. Mədə turşuluğunuz yüksəkdirsə, xora və ya qastritdən əziyyət çəkirsinizsə, mixəkdən istifadə etməməlisiniz. Məlumdur ki, mixək qan təzyiqini artıra bilər, ona görə də hipertansif xəstələr bu ədviyyatdan ehtiyatlı olmalıdırlar. Hamilə qadınlara mixək istehlak etməmək tövsiyə olunur, çünki bu, uşağın düşməsinə səbəb ola bilər. Xüsusilə də mixəkləri çox udmaq mədəyə zərər verə bilər. Ən çox mədə yanması şikayətləri şəklində özünü göstərən bu problemdən qaçmaq üçün onu balanslı şəkildə istifadə etmək çox vacibdir. Ədviyyatın tərkibindəki efir yağları onu faydalı edir, lakin allergiyaya da səbəb ola bilər. İnsulin terapiyası alan diabet xəstələri də diqqətli olmalıdırlar. Mixək qanda şəkərin səviyyəsinin aşağı düşməsinə səbəb olur.

DÜNYA, SƏNDƏN KİMLƏR KÖÇDÜ...

"SAZ ÜSTÜNDƏ KÖKLƏNMİŞƏM..."

Onun ömrü maraqlı bir kitaba bənzəyir. Həyat və yaradıcılığı haqqında oxunaqlı bir kitab yazmaq olar. Amma bu məqalədə onun bütün yaradıcılığı haqqında oxucuda geniş təsəvvür yaratmaq mümkünsüzdür. Ömür kitabına vurduğu naxışlar, yaradıcılığında qoyduğu izlər bir qəzet məqaləsinə sığan deyil. Elxan Məmmədlinin özü də yerə, göyə sığan adam deyildi, axı!

O, əvvəlcə Azərbaycan radiosunda "Bulaq" verlişinin aparıcı müəlliflərindən biri kimi fəaliyyətə başladı. Yaradıcı ömrünün on ildən çoxunu "Bulaq"a həsr etdi. Sonra isə fəaliyyətini AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun folklor şöbəsində davam etdirdi. Həmin dövrdə tədqiqatçı-alim kimi bir sıra folklor nümunələrinin işıq üzü görməsində yorulmadan çalışdı. İki cilddən ibarət "Azərbaycan aşıqları və el şairləri", "Azərbaycan bayatıları", "Cinaslar", "Bayatı, qoşma, təcnis", "Borçalı şair Nəbi" adlı kitabların tərtibi və toplanması da onun əməyinin məhsuludur. Daha sonra üçcildlik "Borçalı folkloru" kitablarını nəşr etdirdi.

O, aşıq sənətinin təbliğinə bir ömür həsr etdi. Ona görə insanların ürəyinə yol tapa bildi. Folklorumuzun gözəl bilicisi idi. "Azərbaycan aşıq yaradıcılığında təcnis" mövzusunda namizədlik dissertasiyasını müdafiə etdi və filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi aldı. Ömrünün sonunadək-uzun illər AMEA-nın Folklor İnstitutunda "Aşıq yaradıcılığı" şöbəsinin müdiri işlədi.

İllər ötəcək, özü həyatda olmasa da, onun nəcib insani sifətləri çoxlarının yadında qalacaq. Bu da Elxan müəllimin özündən sonra övladları üçün qoyub getdiyi dəyərli bir irsdir. Sadəliyi, səmimiyyəti, təvazökarlığı, dostcanlılığı və yaxşı işi ilə çalışdığı kollektivin və əhatəsində olan insanların hörmətini qazandı. Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri, Əməkdar elm xadimi, professor Məhərrəm Qasımlı çağdaş Azərbaycan folklorçuları içərisində Elxan Məmmədli qədər xalqla yaxın ünsiyyətdə olan ikinci bir araşdırmaçının olmadığını qeyd edir: "Sazdan-sözdən söhbət gedən elə bir məclis olmaz ki, orada Elxan Məmmədli xatırlanmasın. Bu sahənin ən mübahisəli, qaranlıq problemlərinin aydınlaşmasında onun faktoloji biliyi hər zaman həlledici olur. Elxan sazı və bütövlükdə aşıqlığı ustad aşıqların özü səviyyəsində bilir. Mən dəfələrlə müşahidə etmişəm ki, onun olduğu saz-söz məclislərində aşıqlar öz çalğı və oxumalarına xüsusi həssaslıqla yanaşırlar".

O, təbiəti etibarı ilə mehriban və ünsiyyətcil idi. Saz sənətinin sirlərinə bələdliyi gendən, qandan və Borçalı kökənli olmasından irəli gəlirdi. Bir tərəfdən yaşadığı şəhər mühiti ilə, bir tərəfdən də köksündə boy atdığı Borçalı mahalı ilə sıx təmasda olurdu. Bu da bir həqiqətdir ki, o, gözünü açıb Borçalının Aşıq Hüseyn Saraclı, Əmrah Gülməmmədov, Kamandar Əfəndiyev kimi ustad aşıqlarını görmüşdü. Həm də öz atası Hüseynqulu Məmmədlidən ustad dərsi almışdı. Hüseynqulu müəllimin Qorqudşünaslığa dair kitabı və çoxsaylı məqalələri də nadir estetik fölklor nümunələridir. Elxan Məmmədlinin folklorşünas alim kimi yetişməsində Hüseynqulu müəllimin təsiri az olmamışdır desək, yanılmarıq.

Dünyadan köçüb gedən hər adamdan nişanə qalmır. Xöş o insanın halına ki, özündən sonra ondan qiymətli bir nişanə qalır. Elxan Məmmədlidən qalan nişanələr 40 illik bir tarixə söykənir. Azərbaycan radio və televiziyasında "Bulaq", "Ustadnamə", "Sazın-sözün sehrində", "Gözəlləmə" və "Sarıtel" verilişlərinin müəllifi və aparıcısı idi. Onun "Sarıtel" verilişi daha çox dinləyicilərin ürəyindən xəbər verirdi. Mən "Sarıtel"i maraqla izləyir, hər verilişi intizarla gözləyirdim. "Sarıtel" Elxan Məmmədlinin yaradıcılığının əsas qollarından biri idi. Bu, onun yaradıcılığına yaxından bələd olmaq üçün bir açardır. Onun verilişləri də özü kimi, sözü kimi bəzəksiz, düzəksiz olurdu. Verilişboyu ürəyindəkiləri dilə gətirirdi. "Sarıtel" sərin sulu, şəffaf bir dağ çeşməsinə bənzəyirdi. Qayaların arasından sızaraq üzə çıxan, qaynayan bu çeşmənin suyundan min-min insan "içirdi". Ömrünün sonuna kimi bu çeşmənin suyundan dinləyicilərə pay verdi. Sözü- söhbəti könüllərdən bahar nəğmələri kimi süzülüb keçdi...

Elxan Məmmədlini lap uşaq vaxtlarımdan tanıyırdım. Doğmalığımızın yaşı qədimdir desəm, yalan olmaz. O, rəhmətlik şəhid qardaşım Almazın uşaqlıq dostu idi. Yaxşı yadımdadır, qardaşımla bizim kənd evimizə gələrdi. Qardaşımın qarmonunda gözəl saz havaları ifa edərdi. Məni harda görsə, həmişə kiçik qardaş kimi isti ürəklə dindirirdi. Aramızda qırılmaz könül bağları vardı. Son illərdə ünsiyyətimiz daha sıx olurdu.

Aşıq sənəti ilə bağlı ülvi xidmətləri həmişə xalq tərəfindən yüksək qiymətləndirilirdi. Dövlətimiz tərəfindən də "Əməkdar mədəniyyət işçisi" kimi fəxri ada layiq görüldü.

Elxan Məmmədli xaraktercə nikbin adam idi. Daim üzü gülərdi, xoş danışar, xoş dillənərdi. Amma vəfalı və cəfalı ömür-gün yoldaşı Səfiyyə xanımın vəfatından sonra qəhər dilində düyün saldı. Ona həm bir ömür-gün yoldaşı, həm də bir həkim kimi qayğı göstərən Səfiyyə xanımın ayrılığına dözə bilmirdi, xiffət edirdi. Doğru deyiblər ki, su axar, çuxuru tapar. Elxan müəllimlə Səfiyyə xanım bir-birinə çox gözəl yaraşırdı. Uzun illərin əzab-əziyyətindən, çətinliklərindən keçib gəlmişdilər. Mən tələbəlik illərində dəfələrlə onların evində qonaq olmuşdum. Səfiyyə xanımın çayından içmişdim, süfrəsində çörək kəsmişdim. Onların ailə ocağını həyat ətri, insan nəfəsi, körpə gülüşü bəzəyirdi. Övladları Xuramanın, Elnurun uşaqlıq çağları hələ də gözlərim önündə canlanır. İndi Xuraman həkim, Elnur isə böyük bir kollektivin rəhbəridir. Özlərinin də nümunəvi ailələri var.

Səfiyyə xanımın vəfatından sonra övladları, nəvələri hər zaman Elxan müəllimin yanında olsalar da, təkliyin qüssəsini özü təkcə çəkirdi. Bunu övladlarına və nəvələrinə hiss etdirmirdi. Səksən yaşına yenicə qədəm qoyanda dostlarına deyirmiş ki, bəlkə də səksəni tamamlamaq mənə qismət olmayacaq...

Bəd xəbər quş qanadlı olur, deyirlər. Elxan Məmmədlinin qəfil ölümü doğmalarını, dostlarını çox kədərləndirdi. O, 1946 – cı ilin soyuq bir qış günündə Borçalının Faxralı kəndində dünyaya gəlmişdi. Dünyadan köçməyi isə Bakıda, bir bahar günündə oldu, bahar nəğməsi kimi oldu... Beləcə, ilk baharda bir yaz mehi kimi bizdən ayrıldı, sazdan ayrıldı Elxan Məmmədli.

Bu günlərdə qardaşı Eldar müəllim Elxan Məmmədlinin öz səsində bir neçə şeirini mənə göndərdi, dinlədim. Deyirdi:

Saz üstündə köklənmişəm,
Özgə kökə yatammaram...

Doğrudan da, Elxan Məmmədlinin ruhu saz üstündə köklənmişdi. Saz- söz məclislərinin yaraşığı idi. Harda saz vardı, orda Elxan müəllim məclislərin başında olardı. Sözü-söhbəti nağıllara, dastanlara sığmazdı. Ədəb-ərkan məclislərindəki danışığı özündə dərin mənaları, müqəddəs hissləri ehtiva edirdi.

Sazla baş-başa yaşayıb ömrünün səksəninci baharına qədəm qoymuşdu. Onun ömrü gələcək nəsillərə örnək ola bilən bir ömür idi.

Aprelin 29-da vəfatından 40 gün ötür, saz üstündə köklənən ruhuna qosqocaman bir EYVALLAH, Elxan Məmmədli!..

Həzi HƏSƏNLİ,
Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü,
şair-publisist.

PROFESSOR YURDDAŞIMIZIN YENİ KİTABLARI

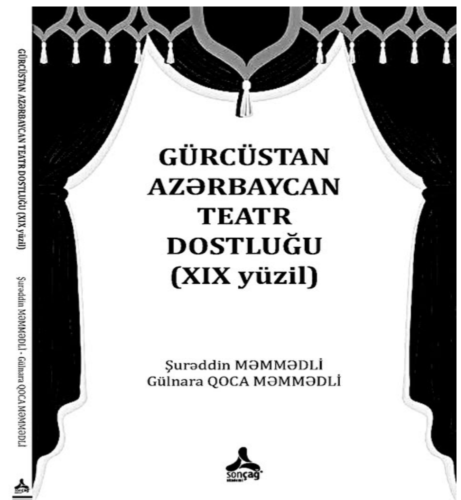

Filologiya elmləri doktoru, professor Şurəddin Məmmədli Gürcüstan universitetlərində, Türkiyənin Qars Kafkas universitetində çalışmış, 2010-cu ildən Ərdahan Dövlət Universitetində akademik fəaliyyətini davam etdirir. 25 elmi kitabın, 100-dən çox məqalənin, həmçinin şeirlər toplusunun müəllifidir. Hazırda Ərdahan Universitetində bölüm başqanı (kafedra müdiri) vəzifəsini tutan Şurəddin müəllimin Türkiyədə yeni tədqiqatları, o cümlədən "Gürcüstanda Türkcə aşıq şeiri gələnəkləri", "Gürcüstanda Türk ədəbiyyatı", "Azərbaycan ədəbiyyatı Gürcü mətbuatında", "Türkiyə Türkcəsi - Azərbaycan Türkcəsi: fərqli sözlər" adlı zəngin məndəricəli kitabları işıq üzü görüb. Xüsusilə "Türkiyə Türkcəsi - Azərbaycan Türkcəsi: fərqli sözlər" lüğəti elmi ictimaiyyətin, geniş oxucu kütləsinin rəğbətini qazanaraq, araşdırmaçıların, tələbələrin stolüstü kitabına çevrilib.

Bu yaxınlarda Şurəddin Məmmədli (Gülnara Qoca Məmmədli ilə ortaqlı) Ankarada Sonçağ nəşriyyatında yayımlanan "Gürcüstan - Azərbaycan teatr dostluğu (XIX yüzil)" monoqrafiyasıyla oxucuların görüşünə gəlib.

Kitabdakı faktlar Gürcüstanın və Azərbaycanın arxiv materaillarına əsaslanır. Önsözdə müəllif kitabın məzmununu, elmi stratejik önəmini belə vurğulamaqdadır: "Sərhəd ortaqları, qapı qonşuları olan Azərbaycan ilə Gürcüstanın mədəniyyət əlaqələri diqqət çəkicidir. 19-cu yüzilin son qərinəsindən etibarən Tiflisdə Azərbaycanca teatr tamaşaları verilmiş, Bakıda və ölkənin digər yerlərində Gürcü diaspora müsamirələri düzənlənmişdi. Tiflis Türk teatr truppasında bir çox ünlü sənətkarlar yetişdikləri kimi, Azərbaycandakı Gürcü teatr dəstəsində də istedadlı səhnə ulduzları yer almışdılar. Kitabda bu sənət körpüsü işıqlandırılır".

"Gürcüstan - Azərbaycan teatr dostluğu (XIX yüzil)" kitabı məntiqi olaraq iki hissədən ibarətdir. Birinci hissə "Gürcüstanda Azərbaycan teatrı", ikinci hissə isə paralel olaraq "Azərbaycanda Gürcü teatrı" adlanır.

Birinci qisimdə Gürcüstanda Azərbaycan xalq teatrı ənənələri, Tiflisdə Azərbaycan teatrının ilk qədəmləri, Tiflisdə Azərbaycan tamaşaları repetuarı, Tiflisdə Azərbaycan səhnə mücahidləri haqqında araşdırmalar təqdim edilməkdədir. 1872-ci ildən etibarən Mirzə Fətəli Axundzadənin, həmçinin Gürcü dramaturqlarından Zurab Antonov, Giorgi Eristavi, Avksenti Saqarelinin dram əsərlərinin Tiflis Türk səhnəsində tamaşaları izlənməkdədir.

İkinci qisimdə Azərbaycanda Gürcü teatrının yaranma və inkişaf yolları incələnməkdədir. Burada Gürcü milli teatrı, Azərbaycanda Gürcü diaspora müsamirələri, Azərbaycanda Gürcü tamaşaları repertuarı, Azərbaycanda Gürcü səhnə fədakarları haqqında bilgilər verilməkdədir. Bu bilgilərdən göründüyü kimi, 19-cu yüzilin sonları ilə 20-ci yüzil qovşağında Bakıda var olmuş Gürcü teatrı dolğun bir inkişaf yolu keçib. Bakı şəhərində məskunlaşmış olan Gürcülərə son dərəcə gərəkli xidmət göstərmiş bu Gürcü mədəniyyəti ocağında peşəkar və həvəskar rejissorlar, aktyorlar iştirak ediblər. Onlar Bakılı Gürcülər üçün məmləkət həsrəti və öz mədəniyyətlərinə, doğma dilə sevgi və vətənsevərlik ruhu hissləri aşılamaq üçün xeyirxah fəaliyyət göstəriblər. Bakı və Gəncə şəhərlərində, habelə Şamaxı, Şuşa, Kürdəmir kimi qəsəbələrdə Gürcücə teatr tamaşaları, opera göstəriləri təşkil edilib. Bu tamaşalarda Akaki Sereteli, Avksenti Saqareli, David Eristavi, İlya Çavçavadze, Kote Kipiani, Valerian Qunia kini ünlü dramaturqların pyesləri səhnələşdirilib. Bakı Gürcü teatr tədbirlərində şan şöhrətli səhnə xadimləriylə bir cərgədə Azərbaycanda yaşamış olub, Gürcü tamaşalarında çıxış etmiş könüllülər də rollar apariblar. Bunlardan Saşa Nadiradze, Ana Nadiradze, Taso Abaşidze, Babale Mirianaşvili, Babo Avalişvili, Beso Ebanoidze, Daria Rçeulişvili, Liza Çerkezişvili, Epemia Mesxi, İvane Mcedlişvili, Keto Andronkaşvili, Kote Mesxi, Mako Saparova Abaşidze, Nato Qabunia Saqareli, Svimon Svimonidze, Vaso Abaşidze, Lado Aleksi Mesxişvili və başqaları daha çox seviliblər.

70 yaşını haqlayan professor Şurəddin Məmmədli universitet üzrə elmi tədqiqat layihəsi statusunda ərsəyə gətirdiyi "18-ci yüzil şair-yazarı Tiflisli Məhəmməd Sadıq Yadigaroğlu" monoqrafiyasını, "Günümüz Borçalı şairləri" antologiyasını nəşrə hazırlayır.

Binnət ƏLİOĞLU.

TARİXDƏ NÖVBƏTİ HƏFTƏ

25 aprel

•1607—80 illik müharibə: Hollandiya donanması Cəbəllütariqdə lövbər salmış İspan donanmasını məhv edir.

•1859—İngilis və fransız mühəndisləri Süveyş kanalının təməlini qoyublar.

•1898—ABŞ Konqresi İspaniyaya qarşı müharibə elan etdi. Bu münaqişə nəticəsində ABŞ Filippin, Puerto Riko və Quam adalarını əldə etdi.

•1931—Gürcüstan İxtiraçılar Cəmiyyəti yaradılıb.

•2008 — Milli Məclisin qəbul etdiyi qərarla Əli Bayramlı şəhərinin adı Şirvan, Xanlar şəhərinin adı isə Göygöl olub.

26 aprel

•1897—Vladimir Babilua, gürcü xalq müğənnisi və bəstəkarı, anadan olub.

•1986—SSRİ-dəki Çernobıl Atom Elektrik Stansiyasında baş verən partlayış nəticəsində dünyanın ən böyük nüvə fəlakətlərindən biri yaşandı.

•1994—Cənubi Afrikada ilk ümumxalq seçkiləri keçirildi və Nelson Mandela prezident seçildi.

•2005—Beynəlxalq təzyiq altında Suriya son 14.000 nəfərlik qarnizonunu Livandan çıxararaq, ölkədəki 29 illik hərbi üstünlüyünə son qoyub.

•Tanzaniya — Birlik Günü.

27 aprel

•1521—Portuqaliyalı səyyah Ferdinand Magellan Filippin adalarında yerli sakinlər tərəfindən öldürüldü.

•1865—ABŞ tarixində ən böyük dəniz fəlakətlərindən biri baş verib: "SS Sultana" paroxodunun partlaması nəticəsində 1 800-dən çox insan həlak olub.

•1981—Xerox PARC kompüter siçanını təqdim edib.

•2021—Kaxi Kavsadze, gürcü kino və teatr aktyoru, vəfat edib

• Cənubi Afrika Respublikası — Azadlıq Günü

28 aprel

•1920—Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini hökumətini devirmək və ölkədə Sovet hakimiyyətinin qurulması məqsədi ilə, Rusiya Sovet Federativ Sosialist Respublikasına məxsus XI Qırmızı Ordu və Volqa-Xəzər hərbi donanması Azərbaycan bolşevikləri ilə birlikdə Azərbaycanı işğal edib.

•1945—İtaliyanın faşist lideri Benito Mussolini partizanlar tərəfindən edam edilib.

•1992—**Andria Balançivadze, gürcü bəstəkar, müəllim, ictimai xadim, vəfat edib.**

•2001—Milyoner Dennis Tito dünyanın ilk kosmos turisti olub.

•2015—Gürcüstanın qadınlardan ibarət şahmat komandası dünya çempionu olub.

29 aprel

•1672—Fransa-Hollandiya müharibəsi: XIV Lüdovik Hollandiyanı fəth edib.

•1895—Akaki Xorava - gürcü aktyoru, anadan olub.

•1919—**Əjdər İbrahimov, Azərbaycan kinorejissoru, anadan olub**

•1945—İkinci Dünya müharibəsi: Fürerbunker: Berlin bunkerində Adolf Hitler uzun müddətdir sevgilisi olan Eva Braunla evlənmişdir və Admiral Karl Dönitsi onun varisi təyin etmişdir. Hitler və Braun ertəsi gün intihar ediblər.

30 aprel

•1789—Nyu-Yorkun Uoll-Stritdəki Federal Zalın eyvanında Corc Vaşinqton ABŞ-nin ilk seçilmiş prezidenti kimi and içib

•1950—Rustavi Metallurgiya zavodu ilk poladı istehsal edib.

•1991—Müstəqil Gürcüstanın silahlı qüvvələrinə ilk rəsmi çağırış başlayıb (Gürcüstan Ordusu Günü).

•Rişi Kapur—Hindistan aktyoru, vəfat edib

• Pakistan — Şəhidlər Günü

• Vyetnam — Yenidən Birləşmə Günü

1 may

•1840—İlk rəsmi yapışqanlı poçt markası olan "Qara penni" Birləşmiş Krallıqda buraxılmışdır.

•1857—Kote Mesxi, gürcü aktyoru və rejissoru, anadan olub

•1886—Çikaqoda işçilər 8 saatlıq iş günü tələbi ilə tətilə başlayıblar, bu hadisə Beynəlxalq Əməkçilər Gününün əsasını qoydu.

•1930—SSRİ-də Türküstan-Sibir dəmir yolu rəsmi olaraq açılıb.

•2003—ABŞ prezidenti Corc Buş İraqda müharibənin bitdiyini elan edib.

HƏFTƏNİN SEÇİLMİŞLƏRİ

ANDRİA BALANÇİVADZE

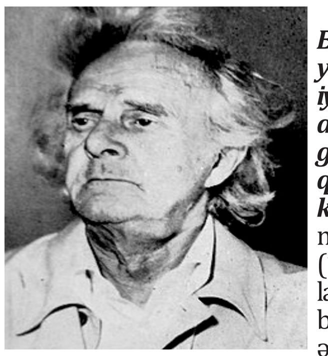

Andria Meliton oğlu Balançivadze 1906-cı il mayın 19-da (yeni təqvimlə iyunun 1-də) Peterburqda anadan olub. O, görkəmli gürcü bəstəkarı, pedaqoqu və ictimai xadimi kimi tanınır. Gürcüstanın (1957) və SSRİ-nin (1968) Xalq artisti adına layiq görülüb. Yeni gürcü bəstəkarlıq məktəbinin əsasını qoyanlardan biri sayılır. Musiqi təhsilinə Peterburqda başlayan Andria, 1918-ci ildən etibarən atasının Kutaisidə yaratdığı musiqi məktəbində təhsilini davam etdirmişdir. 1927-ci ildə Tbilisi Dövlət Konservatoriyasını fortepiano (İ. Aysberqin sinfi) və bəstəkarlıq (M. İpolitov-İvanovun sinfi) üzrə bitirmişdir. Daha sonra o, 1927–1931-ci illərdə Leninqrad Konservatoriyasında professor A. Jitomirski (bəstəkarlıq) və M. Yudinin (fortepiano) rəhbərliyi ilə təhsil almışdır. Hələ tələbəlik illərində musiqi fəaliyyətinə başlayan Andria Balançivadze 1925–1927-ci illərdə Tbilisidə fəhlə-gənclər teatrında musiqi hissə müdiri, 1931–1933-cü illərdə isə K. Marcanişvilinin qurduğu (indiki Marcanişvili Teatrı) teatrda çalışmışdır. 1935–1937-ci illərdə Musiqi Texnikumunda fəaliyyət göstərmiş, 1937-ci ildən isə Tbilisi Dövlət Konservatoriyasında pedaqoji fəaliyyətə başlamışdır. 1940-cı ildə professor adını almış və bəstəkarlıq sinfinə rəhbərlik etmişdir. 1941–1949-cu illərdə Gürcüstan Dövlət Filarmoniyasının Simfonik Orkestrinə bədii rəhbərlik etmişdir. 1953–1961 və 1968–1973-cü illərdə idarə heyətinin sədri, 1973–1979-cu illərdə isə fəxri sədr olmuşdur. 1957–1991-ci illərdə SSRİ Bəstəkarlar İttifaqının idarə heyətinin üzvü olmuşdur. Andria Balançivadze gürcü musiqisinin bir çox janrlarının formalaşmasında mühüm rol oynamışdır. O, ilk gürcü baleti olan "Mzetsxabuki"nin müəllifidir. Balançivadzenin digər balet əsərlərinə "Həyat vərəqləri" (1961, Moskva Böyük Teatrı, xoreoqraf L. Lavrovski) və "Kasıb" (1964, Lermontovun poeması əsasında, Tbilisi Opera və Balet Teatrı, xoreoqraf R. Tsulukidze) daxildir. O, həmçinin "Mzia" (1949) və "Qızıl Toy" (1970) adlı iki lirik-komik opera da bəstələmişdir. Bəstəkarın digər simfonik əsərləri sırasında "Ritsa Gölü" (1941), "Krtsanisi Döyüşü" (1943), "Dnepr" (1954), "Dəniz" (1955), habelə simli kvartet (1987), "Nocturne", "Samaia", "Freska", "Rapsodiya", "Romantik Sikl", "Sonata" kimi fortepiano pyesləri də xüsusi yer tutur. Andria Balançivadze 1986-cı ildə Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görülmüş, Lenin ordeni və digər orden və medallarla təltif edilmişdir. O, 1992-ci il aprelin 28-də Tbilisidə vəfat etmiş və Didube Panteonunda torpağa tapşırılmışdır. Tbilisidə bir küçə Andria Balançivadzenin adını daşıyır.

ƏJDƏR İBRAHİMOV

Əjdər Mütəllim oğlu İbrahimov (29 aprel 1919, Aşqabad, Türkistan Muxtar Sovet Sosialist Respublikası –20 sentyabr 1993, Moskva)— Azərbaycan kinorejissoru, ssenarist, aktyor və pedaqoq, SSRİ xalq artisti (1991), Azərbaycan SSR xalq artisti (1967), Azərbaycan SSR və Türkmənistan SSR əməkdar incəsənət xadimi.

Əjdər İbrahimov Aşqabadda dünyaya göz açmışdı. Burada da orta təhsil almışdı. 1940-cı ildə Aşqabad Teatr Məktəbini, 1952-ci ildə Moskvada Ümumittifaq Dövlət Kinematoqrafiya İnstitutunun Kinorejissorluq fakültəsində təhsil alaraq Sergey Yutkeviç və Mixail Rommun sinfini bitirib. İkinci dünya müharibəsinin iştirakçısı olub. 1952-ci ildə yenidən Aşqabada — "Türkmənfilm"ə qayıdıb. Burada "Firuzə", "Xəzərin şərqində" və s. filmlərə quruluş verib. 1954–1959-cu illərdə Bakı kinostudiyasında işləyib. 1955-ci ildə Lətif Səfərovun quruluş verdiyi "Bəxtiyar" və Tofiq Tağızadənin "Görüş" filmlərində ikinci rejissor işləyib. Bakı Kinostudiyasında quruluşçu rejissor kimi ilk böyük işini 1957-ci ildə reallaşdırıb və "Mosfilm"lə bu studiyanın birgə ekranlaşdırdığı "Bir məhəlləli iki oğlan" filminə İlya Qurinlə birlikdə quruluş verib. 1958-ci ildə "Onun böyük ürəyi" filmini çəkib. Burada rejissor özü də Rəsulov rolunda çəkilmişdi.

Bu filmə tamaşa edən Vyetnam mədəniyyət xadimləri Sovet İttifaqının müvafiq qurumlarına müraciətlərində rejissorun Vyetnam kinematoqrafiyasının formalaşdırılmasına yardım üçün onların ölkəsinə göndərilməsini xahiş ediblər. Əjdər İbrahimov Vyetnamın əksər rayonlarını gəzdi. Bu xalqı, onun adət-ənənələrini öyrəndi. Kino məktəbi üçün uşaqlar topladı. Seçmə yolu ilə bu məktəbə 53 nəfər tələbə qəbul olundu. Təhsildən sonra onların hamısına — Vyetnamın ilk peşəkar kinoaktyor və rejissorlarına diplomlar verildi. Beləliklə, 1959–1962-ci illərdə Vyetnam Demokratik Respublikasında ilk milli kino məktəbinin yaradılması, milli aktyor və rejissor kadrlarının hazırlanmasında fəal iştirak etdi. Əjdər İbrahimovun bədii rəhbərliyi ilə "İki əsgər", "Acgöz quş", "Bir payız günündə" filmləri yaradıldı.

Bakıya qayıtdıqdan sonra o burada "İyirmialtılar" filminin istehsalına başladı. Yazıçı İsa Hüseynovun ssenarisi əsasında çəkdiyi bu film Sovet kinosunun ən qiymətli əsərlərindən hesab olunurdu. Bu film Moskvada keçirilən Ümumittifaq festivalında "Qızıl budaq" mükafatına layiq görüldü. Bir az sonra isə Əjdər İbrahimov həmin filmin davamı kimi "Ulduzlar sönmür" tarixi kino əsərini yaratdı. Bu film Nəriman Nərimanovun həyat və fəaliyyətini əks etdirir.

Ə. İbrahimov sonralar "Mosfilm"də rejissor kimi öz fəaliyyətini davam etdirir. Onun "Ürək əhvalatları", "Məhəbbətim mənim, kədərim mənim" ("Azərbaycanfilm"lə birgə) filmləri rejissorun şöhrətini daha da artırır.

Azərbaycanın xalq atisti fəxri adına və Dövlət Mükafatına layiq görülüb.

Əjdər İbrahimov 20 sentyabr 1993-cü ildə Moskvada vəfat etmiş, Bakıda Fəxri Xiyabanda dəfn olunmuşdur.

TANZANİYA

Tanzaniya şərqi Afrika ölkəsidir. Şimalda Keniya və Uqanda, qərbdə Ruanda, Burundi və Konqo Demokratik Respublikası, cənubda isə Zambiya, Mozanbik və Malavi ilə həmsərhəddir. Şərqdə Hind Okeanına çıxışı var. Ölkənin nominal paytaxtı Dodoma şəhəridir, hakimiyyətin yerləşdiyi faktiki paytaxtı isə Tanzaniyanın ən böyük şəhəri və iqtisadi mərkəzi olan Hind Okeanının sahilində yerləşən Dar -əs-Salam şəhəridir. Ölkənin rəsmi dilləri inglis və suvahili dilidir.

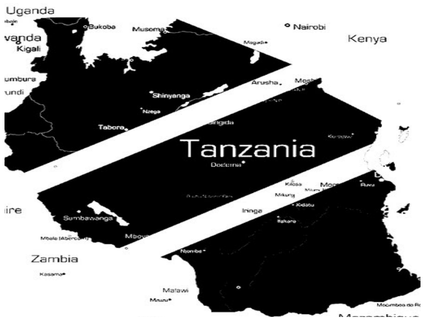

Əhalisi: 2019-cu ilə olan məlumata görə, ölkə əhalisi təxminən 60 milyon nəfərdir. Ölkə əhalisinin təxminən 80 faizini kənd yerlərində yaşayır. Tanzaniyanın ən böyük şəhəri 4 milyondan çox əhalisi olan Dar əs-Salamdır. Ölkədə 120-yə yaxın müxtəlif etnik qrup yaşayır. Etnik qrupların əksəriyyəti Bantu xalqları qrupuna, bəziləri isə nilotik və xoysan xalqlarına aiddir. Tanzaniya əhalisinin yarıdan bir qədər çoxu (55-60 faiz) xristianlardır. Müsəlmanların nisbətinin 30-32 faiz olduğu təxmin edilir. Müsəlmanlar Zənzibarda (97 faiz), bir çox sahil bölgələrində və daxili bölgələrdə bəzi şəhər yerlərində çoxluq təşkil edir. Müsəlmanların demək olar ki, hamısı sünnidir (80-90 faiz).

Tarixi: Eramızdan əvvəl 1 minillikdə Eviopiyadan müasir Tanzaniya ərazisinə kuşit qəbilələri köçüb. Eramızın başlanqıcında həmin ərazilərə bantu xalqları gəlib. Burada yaşayan xalqlar əkinçiliklə məşğul idi və dəmir alətləri xaricdən idxal edirdi. Təxminən eramızın 1-ci minilliyinin sonlarında İndiki Tanzaniya sahillərinə iranlı və ərəb tacirlər gəlib. Ərəblər yerli əhalini zənci, ərazini isə Zanzibar adlandırıblar. 1885-ci ildə 29-yaşlı alman hərbçi Karl Peters Tanzaniya sahillərinə gəlib və bu əraziləri Alman İmperiyasına tabe edib.

Birinci Dünya Müharibəsindən sonra sözügedən ərazi Britaniyanın hakimiyyəti altına keçib və Tanqanika adlandırılıb. 9 dekabr 1961-ci ildə İngiltərə Tanqanikaya (indiki Tanzaniyanın materik hissəsi), 10 dekabr 1963-cü ildə isə Zanzibara müstəqillik verib. 26 aprel 1964-cü ildə Tanqanika Respublikası və Zənzibar və Pemba Xalq Respublikasının rəhbərliyi Tanqanika və Zənzibar Birləşmiş Respublikasının yaradıldığını elan ediblər. 29 oktyabr 1964-cü ildə ölkə Tanzaniya adlandırılıb.

Coğrafiya: Ölkənin böyük hissəsi Şərqi Afrika Yaylasında yerləşir. Tanzaniya ərazisi Afrikadakı ən böyük göllərin bir hissəsini əhatə edir - şimalda Viktoriya gölü (Tanzaniya həm də ən böyük ada Ukerevenin sahibidir), qərbdə Tanqanika gölü (çox vaxt Baykal gölünün əkizləri adlanır) və Tanzaniyanın cənubunda Nyasa gölünü əhatə edir. Afrikanın ən yüksək dağları Kilimancarodur (5895 m). Quru sərhədlərinin ümumi uzunluğu 3402 km-dir, bunun 451 km-i Burundi, 769 km-i Keniya, 475 km-i Malavi, 756 km-i Mozambik, 217 km-i Ruanda, 396 km-i Uqanda və 338 km-i Zambiya ilədir.

Tanzaniyanın iqlimi ekvatorial mussondur. Ölkədə il boyu isti olur.

İqtisadiyyatı: Tanzaniya iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir. Kənd təsərrüfatı işçi qüvvəsinin 80 faizini əhatə edir və ÜDM-in 26,5 faizini təşkil edir. Qəhvə, tütün və sisal yetişdirilir. Əsas kənd təsərrüfatı bitkilərindən biri çaydır. Sənaye ÜDM-in 25,6 faizini təşkil edir və işçi qüvvəsinin 10 faizini işlə təmin edir.

Dövlət quruluşu: Siyasi quruluş baxımından Tanzaniya prezident respublikasıdır. Prezident xalq tərəfindən 5 il müddətinə, ardıcıl ikinci müddətə seçilmək imkanı ilə seçilən dövlət başçısıdır. Parlament birpalatalı Dövlət Assambleyasıdır (Bunge), 274 deputatdan ibarətdir, onlardan 232-si əhali tərəfindən 5 il müddətinə seçilir, 37 qadın deputat şəxsən prezident tərəfindən, 5 deputat isə Zanzibar muxtar parlamenti tərəfindən təyin edilir.

Tanzaniya Cənubi Afrika İnkişaf Birliyinin (SADC) üzvü olan yeganə Şərqi Afrika ölkəsidir. 2005-2006-cı illərdə Tanzaniya BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü olub.

Təhsil və elm: Tanzaniyada savadlılıq səviyyəsi 2011-ci ildə 73% idi. Yeddi illik təhsil məcburidir, lakin bir çox şagird məktəbi erkən tərk edir, bəzi uşaqlar isə ümumiyyətlə məktəbə getmirlər. 2000-ci ilə olan məlumata görə, 5-14 yaşlı uşaqların yalnız təxminən 57%-i məktəbə gedib.

GÜRCÜSTAN

Qəzet 1921-ci ildən nəşr olunur
გაზეთი 1921 წლიდან იბეჭდება

"საქართველო"
"SAKARTVELO"

Qəzetimiz milli sərvətimizdir
ჩვენი გაზეთი ეროვნული სიმდიდრეა

İDMAN

YENİ TƏSİS EDİLƏN KVEMO-KARTLİ UŞU-SANDA FEDERASİYASI TARİX YAZIR

Bir neçə aydır ki, təsis edilən Kvemo-Kartli Uşu-sanda Federasiyası artıq ölkə miqyaslı yarışlarda böyük nailiyyətlər əldə etməyə başlayıb.

Kvemo Kartli bölgəsinin Uşu-sanda Federasiyasının prezidenti, dəfələrlə SSRİ, Avropa və ikiqat dünya çempionu, Azərbaycanın Əməkdar idman ustası, Əməkdar məşqçi Canpolad Budaqov bildirib ki, IX ölkə çempionatında 8 yaşdan yuxarı, 4 yaş kateqoriyasında və müxtəlif çəki dərəcələrində 32 idmançımız mübarizə aparıb. Uşu-sanda üzrə idman ustası Faiq Məmmədovun rəhbərlik etdiyi "Marneuli" klubunun 3 üzvü qızıl medal qazanıb. Bir idmançı ikinci, 8 idmançı isə üçüncü yerə sahib olub. Kikboksinq üzrə idman ustası İbrahim Məmmədovun rəhbərlik etdiyi "Qaraçöp" klubunun yetirmələri isə 5 qızıl medal qazanıblar. Klubun 8 yetirməsi çempionatı ikinci, 4-ü isə üçüncü pillədə başa vurub.

MƏDƏNİYYƏT

MARNEULİDƏ "SAZDAN SAZA, KÖNÜLDƏN KÖNÜLƏ" ADLI SAZ-SÖZ MƏCLİSİ KEÇİRİLİB

Marneuli bələdiyyəsinin Kəpənəkçi kəndində ustad sənətkar Aşıq Kamandar Əfəndiyevin adını daşıyan ev muzeyində "Sazdan Saza, Könüldən Könülə" adlı saz-söz məclisi təşkil olunub.

Tədbirin təşkilatçıları Yunus Əmrə İnstitutunun Tbilisi nümayəndəliyi və Aşıq Kamandar Ev Muzeyi olub. Məclisdə Türkiyə və Gürcüstandan olan aşıq sənətinin təmsilçiləri, ziyalılar və sənətsevərlər iştirak ediblər. Tədbirin əsas qonaqları Türkiyənin Qars bölgəsindən gəlmiş tanınmış ozan Günay Yıldız və Gürcüstanın tanınmış xanım aşığı Nargilə Mehdiyeva olublar. Onların ifasında səslənən klassik aşıq havaları və xalq dastanları məclis iştirakçıları tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb.

ROMA PAPASI FRANSİSK DÜNYASINI DƏYİŞİB

Bu barədə Vatikanın kamerlengosu Kardinal Kevin Ferrell bu gün, 21 aprel 2025-ci il tarixində rəsmi açıqlama verib.

Papa Fransisk son aylarda ciddi sağlamlıq problemləri ilə üzləşmişdi. O, fevral ayında sətəlcəm diaqnozu ilə Romadakı Gemelli xəstəxanasında beş həftə müalicə alıb.

Onun vəfatı Katolik dünyası üçün böyük itkidir. Papa Fransisk 2013-cü ildən bəri Roma Katolik Kilsəsinin başçısı idi. Hazırda Vatikan yeni papa seçimi üçün konklav hazırlıqlarına başlayacaq. Bu prosesdə 80 yaşından kiçik olan 137 kardinal iştirak edəcək.

NARKOMANİYAYA QARŞI MÜBARİZƏ

Xayallarınız var? Əlbəttə var. Hər kəsin kiçik və ya böyük bir xəyalı var. Kimisi biznes qurub pul qazanmağı, kimisi yaxşı bir universitetdə oxumağı,kimisi isə xoşbəxt bir ailə qurmağı arzulayır. Amma əgər siz narkotik istifadəçisisinizsə, bu xəyallar bir-bir puç olacaq. Bu gün gənclərin əksəriyyəti passiv və ya aktiv narkotik istifadəçisidir.

Bəs narkotikin istifadəsi və bu günlərdə daha da artmasının səbəbləri nələrdir?

Problemin kökləri, ilk növbədə, ailədə atılır, ardından cəmiyyətdə formalaşır. Ailə münasibətlərinin yaxşı olmaması psixoloji problemlər yarada bilir. Belə bir şəxs çarəni çox vaxt siqaretdə, spirtli içkilərdə, yaxud narkotikdə tapır. Lakin şəxsin ailəvi və psixoloji problemləri yoxdursa və narkotik istifadəçisidirsə, onda bunu sosial çevrəsi ilə əlaqələndirə bilərik. Şəxs çox vaxt özünü müəyyən bir sosial qrupa qəbul etdirmək istəyir ya da yoldaşlarının təzyiqinə məruz qalır. Narkotik aludəçiləri "Bir dəfədən bir şey olmaz" düşüncəsinin təsiri altında özlərini necə bir bataqlığa apardıqlarını bilmədən başlayır və çoxu bu bataqlıqdan xilas ola bilmir.

Televiziya da bu problemdə böyük rol oynayır. "Antireklam da bir növ reklamdır" ya da "Reklamın yaxşısı, pisi olmaz" kimi ifadələri güman ki, eşitmisiniz, çünki bu fikirlər onu deməyə əsas verir ki, reklam istər müsbət, istərsə də mənfi formada olsun, hər halda insanlarda maraq oyadır və yadda qalmağı bacarır.Anti-narkotik kimi təqdim edilən bəzi kontentlər, fərqinə varmadan asılılıq yaradan maddələrin adını duyurur, maraq yaradır və gənclərin diqqətini cəlb edir. Seriallarda və filmlərdə narkotik istifadəçilərinin "güclü", "üsyankar" və "cəlbedici" göstərilməsi bu halı daha da adiləşdirir. Beləliklə, televiziya istəmədən ya da sensasiya uğruna,belə maddələrin yayılmasına zəmin yaradır.

Əsas hər nə olursa - olsun, narkotikdən istifadə insan həyatı üçün ciddi təhlükə təşkil edir. Bu sadəcə istifadəçiyə yox, ətrafındakı insanlara da ciddi zərər verə bilər.

Əgər narkotikdən istifadə azalarsa, ölüm, cinayət və zorakılıq halları azalar, gənclərin həyatı, gələcəyi xilas olar. Bu isə işıqlı və sağlam bir gələcək naminə atılmış ən böyük addımlardan biri olar.

Nəzrin İsgəndərova.
Qardabani şəhər 3 saylı ictimai məktəbin XI[b] sinif şagirdi.

QƏDİM MƏKANIN KÖHNƏ KİŞİLƏRİ

Foto E.Şahvələdindir.

HADİSƏ

QARDABANİDƏ GÖLDƏN ATA VƏ İKİ AZYAŞLI UŞAĞIN MEYİTİ TAPILIB

Qardabani bələdiyyəsinin Poladaantkari kəndində göldən 3 nəfərin meyiti tapılıb.

Ölənlər Telavi bələdiyyəsinin Kvemo Xodaşeni kəndində yaşayan ata və onun azyaşlı uşaqlarıdır. Həmkəndlilərin sözlərinə görə, onlar iki gündür ki, həmin şəxsi və uşaqları axtarırdılar və hüquq-mühafizə orqanlarının əmək-daşları onları dünən göldən tapıblar. Əldə olan məlumata görə, ata çox güman ki, uşaqları ilə balıq tutmağa gedib. Faktla bağlı Daxili İşlər Nazirliyi Cinayət Məcəlləsinin 115-ci (özünü öldürmə həddinə çatdırma) maddəsi ilə araşdırmalara başlayıb.

ABUNƏ YAZILMAĞI UNUTMAYAQ !

"GÜRCÜSTAN" QƏZETİNƏ ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏRİN VƏ ABUNƏÇİLƏRİN NƏZƏRİNƏ!

Hörmətli oxucular!

"Gürcüstan" qəzeti Sizin sayə-nizdə bir əsrdir ki, davamlı nəşr olunaraq, öz üzərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirib, oxuculara sədaqətlə xidmət edir. Mənəvi çırağımız olan qəzetimiz həmişə Sizə arxalanmış, Sizdən il-ham almışdır.

"Gürcüstan" qəzeti öz səsi, sözü ilə sələflərin mübariz ruhunu, həmişə-yaşar ənənələrini qoruyub saxlayır və beləliklə, aybaay, ilbəil, nəsilbə-nəsil Gürcüstan azərbaycanlılarının həyat salnaməsiniyaradır, mənəvi dəyərlərimizin zənginləşməsinə töhfələr bəxş edir, milli-mənəvi dəyərlərimizin daşıyıcısı kimi, dilimizin saflığının keşiyində qürur-la dayanır. Qəzetimiz 2020-ci ilin mart ayına qədər 2000 nüsxə ilə nəşr olunurdusa, hal-hazırda qəzetin ya-yım coğrafiyası genişlənmiş, abunə sayı 55 faiz artaraq, 3100 nüsxəyə çatmışdır. Bir əsrdən çox ömrü olan "Gürcüstan" qəzetini yaşatmaq hər birimizin mütləq mənəvi borcudur. 2025-ci ildə "Gürcüstan" qəzetinə abunə olmaq istəyən şəxslər-fərdi abunəçilər (adını, soyadını və ünvanını göstərməklə), məktəblər, idarə, müəssisə və təşkilatlar yerlərdə qəzetin müxbirləri ilə və ya **E-mail:Gurcustan_1921@mail.ru** elektron poçtu vasitəsi ilə müqavilə bağlamaqla abunə haqqını qəzetimizin səkkizinci səhifəsində göstərilən bank hesabına köçürə bilərlər.

"Gürcüstan" qəzetinə illik abunə haqqı 20 (iyirmi) laridir. İl ərzində abunəçiyə həftədə bir dəfə olmaqla 50 (əlli) qəzet təqdim ediləcək.

Milli - mənəvi dəyərlərimizi yaşadan, dilimizin keşiyində duran, varlığımızın göstərcisi olan "Gürcüstan" qəzetini yaşatmaq və ondan bəhrələnmək üçün abunə olmağı unutmayın.

Qəzetimizə il boyu abunə ola bilərsiz. Abunə müddəti ödəniş tarixindən başlanır. "Gürcüstan" qəzetinin qayğıkeş, əməksevər kollektivi Sizin xidmətinizdə dayanaraq, etimadınızı doğruldacaqdır.

Əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildiririk.

Qeyd: Qəzetin abunəçiyə vaxtında çatdırılması təmin olunacaq.

Müdiriyyət.

გაზეთის ანგარიშის ნომერი
შპს „გურჯისტანი" ს/კ 203863792
ანგარიშის **№ GE03LB0111185703773000**
სს ლიბერთი ბანკი **SWİFT: LBRTGE22**

Baş redaktor:
Xaləddin YOLÇUYEV

Redaktor müavini:
Binnət MƏMMƏDOV

Redaksiyanın ünvanı:
Tbilisi şəh. Tsereteli pr. 142, I mərtəbə.
E-mail: Gurcustan_1921@mail.ru İNDEKS 66444
Əlaqə telefonu: +995 32 222 04 76

Qəzet "Kolori" nəşriyyatında çap olunur.
Redaksiyaya gələn əlyazmalar geri qaytarılmır və onlara rəy verilmir. Müəllifin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi müxtəlif ola bilər.